

Na osnovu i člana 48. stav (5) Zakona o prostornom uređenju i građenju («Službene novine ZDK», broj: 1/14) i člana 22. stav (1) tačka 5. Statuta općine Visoko («Službeni glasnik općine Visoko», broj: 1/11 i 8/13) Općinsko vijeće Visoko, na 29. sjednici, održanoj 25.07. 2015. godine, donijelo je

O D L U K U
O PROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA OPĆINE VISOKO
ZA PERIOD OD 2014. DO 2034. GODINE

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Pojam Prostornog plana)

Prostorni plan općine Visoko za period od 2014. do 2034. godine (u daljem tekstu Prostorni plan) je obavezujući planski dokument, kojim se planski usmjerava razvoj općine Visoko (u daljem tekstu Općina), odnosno određuju se uvjeti korištenja, izgradnje i uređenja prostora i donose se mjere i smjernice za zaštitu prostora.

Član 2.

(Predmet odluke)

Ovom odlukom utvrđuju se uvjeti korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, čime se osigurava realizacija Prostornog plana.

Član 3.

(Prostor na koji se odluka primjenjuje)

Odredbe ove odluke se primjenjuju na cjelokupno područje Općine.

Granica Prostornog plana obuhvata sljedeće katastarske općine: Visoko, Alaudini, Čekrčići, Dobrinje, Goduša, Gorani, Grajani, Koložići, Buci, Kralupi, Kraljevac, Kula Banjer, Liješeva, Mokronoge, Moštre, Ozrakovići, Poriječani, Radovlje, Seoča, Tušnjici, Uvorići, Vratnica, Zbilje, Zimča, Kondžilo, Gračanica, Bulčići, Podvinci i Šošnje.

Ukupna površina obuhvata iznosi 23372,08 ha.

Član 4.

(Sadržaj Prostornog plana)

Prostorni plan sadrži:

- Postojeće granice i podjelu teritorije Općine;
- Izvod iz planskog dokumenta višeg reda;
- Osnovnu namjenu prostora (građevinsko, poljoprivredno, šumsko zemljište, vodne i druge površine);
- Prirodne resurse (energetske i mineralne sirovine, poljoprivreda, šumarstvo, vode i vodno dobro);
- Stanovništvo i sistem naselja;
- Urbana područja i građevinska zemljišta vanurbanih područja;
- Infrastrukturne sisteme sa zaštitnim infrastrukturnim pojasevima (komunalni, saobraćajni, energetske, telekomunikacijski i drugi);
- Društvenu infrastrukturu (zdravstvo, obrazovanje, nauka, kultura, sport, uprava, sudstvo, socijalne ustanove, vjerski objekti i sl.);
- Privredu i turizam;
- Kulturno - historijsko i prirodno naslijeđe;
- Ugrožena područja;
- Mjere zaštite i unaprijeđenja okoliša;
- Obaveze u pogledu detaljnijeg planiranja uređenja manjih prostornih cjelina unutar općine (prostorni plan posebnog obilježja i urbanistički plan);
- Obaveze u pogledu sanacije devastiranih površina;

- Uvjete korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora;
- Uvjete građenja za područja za koja se ne donose detaljni planski dokumenti.

Član 5.

(Dokumentacija Prostornog plana)

Dokumentacija Prostornog plana, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, sadrži:

a) Prostornu osnovu koja se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela:

Tekstualni dio čine:

- Postojeće stanje prostornog uređenja i ocjena stanja u prostoru,
- Prostorno-razvojne smjernice i ciljevi,
- Konceptija prostornog uređenja.

Grafički dio čine 24 digitalna grafička priloga, rađena na geodetskim podlogama razmjere 1:25000.

b) Prostorni plan koji se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela:

Tekstualni dio čine:

- Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja,
- Projekcija prostornog uređenja i prostorni sistemi
- Odluka o provođenju Prostornog plana,
- Prateća dokumentacija.

Grafički dio čine 18 digitalnih grafičkih priloga, rađenih na geodetskim podlogama razmjere 1:25000.

Član 6.

(Čuvanje dokumentacije Prostornog plana)

Dokumentacija Prostornog plana čuvat će se u Službi za urbanizam, stambeno-komunalne poslove i katastar nekretnina Općine Visoko, ovjerena i potpisana od strane Nosioca pripreme i Nosioca izrade plana.

Član 7.

(Osnovni planski dokument)

Prostorni plan je osnov za pripremu, izradu i donošenje ostalih planskih dokumenata prostornog uređenja, kao narednih faza detaljnijeg planskog uređenja prostora.

II PROGRAM MJERA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PROSTORNOG PLANA

Član 8.

(Program mjera i aktivnosti)

Program mjera i aktivnosti za provođenje Prostornog plana odnosi se na prvu etapu od njegovog donošenja, odnosno za prvi četverogodišnji period realizacije Prostornog plana.

Programom mjera i aktivnosti utvrđuje se osnova, koja će općinskim organima pomoći u donošenju mjera u skladu sa novom politikom i legislativom usklađenom sa legislativom Evropske zajednice.

Program mjera i aktivnosti za provođenje Prostornog plana čine:

- mjere populacione politike,
- mjere ekonomske politike,
- mjere zemljišne politike,
- investiciona i poreska politika,
- obaveze u pogledu detaljnog planiranja i uređenja,
- obaveze izrade izvještaja o stanju u prostoru.

Član 9.

(Mjere populacione politike)

Mjere populacione politike se definiraju, sprovode i kontroliraju sa nivoa države, entiteta, kantona i općine, a u osnovi se odnose na:

- demografski oporavak stanovništva u cilju zaustavljanja trenda opadanja nataliteta, poduzimanje

- mjera za njegovu stabilizaciju i opravak;
- razvijanje svijesti o značaju formiranja porodice, zaštite porodice, motivaciju rađanja, zaštitu reproduktivnog zdravlja i stabilizaciju mortaliteta,
 - stimuliranje povećanja stope nataliteta kroz razne oblike socijalne, zdravstvene i materijalne pomoći;
 - osiguranje materijalnih uvjeta za proširenu reprodukciju stanovništva;
 - poboljšanje zdravstvene zaštite stanovništva;
 - obezbjeđenje zaposlenja jednog od roditelja i sl.

Član 10.

(Mjere ekonomske politike)

Mjere ekonomske politike, definirane na višem nivou (država, entitet, kanton) su usmjerile razvoj privrede i na teritoriji Općine, ali isto tako, općina ima važnu ulogu u stvaranju pozitivnog poslovnog ambijenta pa su u tom smjeru i definirane sljedeće mjere:

- stvaranje uvjeta za uspješno poslovanje kroz olakšice u administrativnim procedurama, ulaganja u infrastrukturu, ulaganja u obrazovanje i sl.,
- u skladu sa Strategijom razvoja Općine, provoditi usvojene strateške pravce i donositi sektorske politike i sl.,
- stimulativnim mjerama (premija, kompenzacija, otkup gotovih proizvoda i sl.) unaprijediti razvoj privrede i usaglasiti ga sa prostornom organizacijom,
- stimulirati razvoj poljoprivrede, male privrede i djelatnosti koje imaju tradiciju na ovim prostorima,
- poticati partnerstva između Općine i poduzetnika, kao i između privatnog i javnog sektora,
- usmjeravati razmještaj privrednih kapaciteta na prostore koji zadovoljavaju optimalne uvjete za razvoj privrede, a koji su Prostornim planom za to opredjeljeni i sl.

Član 11.

(Mjere zemljišne politike)

Obzirom da zemljišna politika, po svojoj složenosti, predstavlja bitan okvir ukupnog razvoja, mjerama zemljišne politike će se obezbjeđivati racionalno korištenje i zaštita zemljišta od neplanskog korištenja. Primarno će se obezbjeđivati zaštita zemljišta za unapređenje poljoprivredne proizvodnje, a politikom cijena i na druge načine usmjeravat će se tokovi urbanizacije i korištenje planiranog građevinskog zemljišta.

U provođenju Prostornog plana, u oblasti zemljišne politike, osnovu čine odredbe ove odluke.

Član 12.

(Mjere investicione i fiskalne politike)

Investiciona i fiskalna politika ima presudan uticaj na intenzitet i kvalitet korištenja i uređenja prostora, mora biti pažljivo određena i usmjerena, a posebno kad su u pitanju investicije inostranih ili zajedničke investicije domaćih i inostranih investitora, kao i kad je u pitanju uređenje prostora i izgradnja infrastrukturnih sistema.

Član 13.

(Obaveze u pogledu detaljnog planiranja i uređenja)

Prostornim planom utvrđuje se obaveza izrade razvojnih i provedbenih planskih dokumenata.

Razvojni planski dokumenti:

- Urbanistički plan za urbano područje Visoko.

Provedbeni planski dokumenti:

- unutar Urbanističkog plana,
- za urbana područja sekundarnih centara (Veliko Čajno, Bucii, Šareni Hanovi),
- resort naselja,
- vikend naselja,
- poslovne zone i poslovni kompleksi (unutar i izvan urbanog područja),
- park šume,
- sportsko-rekreativni kompleksi,
- kulturno historijske i prirodne cjeline, kao i turistička odredišta i atrakcije.

Na teritoriji Općine postoji kontinuitet u planiranju prostora. Nadležna općinska služba za prostorno uređenje će izvršiti inventarizaciju urađene planske dokumentacije i u tom postupku izvršiti selekciju i usklađivanje planskih dokumenta sa Prostornim planom, a u skladu sa Metodologijom za izradu planskih dokumenata.

Član 14.

(Izveštaj o stanju prostora na području Općine)

Izveštaj o stanju prostora na području Općine se radi nakon četiri godine, na temelju praćenja stanja u prostoru u svim njegovim segmentima, kao i rezultata novih istraživanja, a na osnovu čega će se donijeti program mjera za unapređenje stanja u prostoru, te u skladu sa istim planirati izmjene i dopune postojećih planskih dokumenata.

III UREĐENJE PROSTORA

Član 15.

(Granice urbanih područja)

Prostornim planom utvrđene su granice urbanih područja na kartama razmjere R 1:500/ 1:1000/ 1:2500/ 1:5000, a prikazane su na kartama R 1:25000, kao sastavni dio ove odluke.

Član 16.

(Urbana područja)

Prostornim planom utvrđena su 62 urbana područja u okviru kojih se planira izgradnja, uređenje i opremanje prostora potrebnom infrastrukturom u skladu sa hijerarhijskim statusom naselja, u okviru Prostornog plana.

Detaljan opis granica urbanih područja je dat u prilogu ove Odluke kao njen sastavni dio.

Urbana područja su:

Red. br.	Naziv urbanog područja	Mjesna zajednica	Status urbanog područja	Površina (ha)
1.	Visoko	više MZ	Primarno	1109,15
2.	Šareni Hanovi	više MZ	Sekundarno	178,90
3.	Veliko Čajno	Gračanica		135,10
4.	Buci	Buci	Prigradsko	42,91
5.	Zbilje	Buci		54,93
6.	Kula Banjer	Kula Banjer		22,13
7.	Bosnići	Arnautovići		11,49
8.	Mulići			37,99
9.	Grajani	Buci		50,42
10.	Stuparići			52,16
11.	Oštrac			8,03
12.	Bulčići - Bare	Bulčići		27,64
13.	Buzić Mahala	Buzić Mahala		100,57
14.	Čekrekčije	Čekrekčije	14,90	
15.	Vrela-Dolipolje		190,89	
16.	Dobrinje	Dobrinje	36,39	
17.	Seoča		45,55	
18.	Buzići		35,89	
19.	Upovac - Dolovi		26,27	
20.	Rajčići	Goduša	28,24	
21.	Goduša		41,56	
22.	Ramadanovci		42,18	
23.	Gornja Smršnica	Gračanica	21,00	
24.	Mali Trnovci		16,14	
25.	Uvorići		86,23	
26.	Malo Čajno		33,09	
27.	Donja Smršnica		6,90	
28.	Dol – Bešići	Koložići	26,10	
29.	Koložići		42,48	
30.	Orašac		96,67	
31.	Dvor	Kralupi	31,51	
32.	Ginje		18,53	
33.	Taukčići	Kula Banjer	7,65	
34.	Dobro Selo	Liješeva	14,06	
35.	Liješeva		52,72	
36.	Okolišće		Moštre	15,35

37.	Radinovići			15,32
38.	Donje Moštre			32,22
39.	Veruša	Orašac		6,94
40.	Čakalovići			5,91
41.	Podvinci			103,66
42.	Šošnje	Podvinci		29,33
43.	Dolovi			16,36
44.	Grđevac			29,77
45.	Podvinje			22,41
46.	Poklečići	Poriječani		16,09
47.	Donji Poriječani			65,73
48.	Poriječani			62,19
49.	Tujlići			26,51
50.	Lisovo			26,40
51.	Hadžići			15,08
52.	Maurovići	Radovlje		89,73
53.	Džindići - Smailovići			17,28
54.	Kalići			21,48
55.	Srhinje - Javor	Topuzovo Polje		66,25
56.	Zagorica			15,34
57.	Tušnjići	Tušnjići		35,73
58.	Gornja Vratnica			31,71
59.	Donja Vratnica	Vratnica		53,90
60.	Gornje Moštre			24,27
61.	Donja Zimča			147,46
62.	Gornja Zimča - Alibegovići	Zimča		74,69

Član 17.

(Granice građevinskog zemljišta vanurbanih područja)

Prostornim planom utvrđene su granice građevinskih zemljišta vanurbanih područja na kartama razmjere R 1:500/ 1:1000/ 1:2500/ 1:5000, a prikazane su na kartama R 1:25000, kao sastavni dio ove odluke.

Član 18.

(Građevinsko zemljište vanurbanog područja)

Prostornim planom utvrđuju se građevinska zemljišta vanurbanog područja, na kojima se planira izgradnja, uređenje i opremanje prostora potrebnom infrastrukturom u skladu sa njihovom planiranom namjenom.

Detaljan opis granica građevinskog zemljišta vanurbanog područja je dat u prilogu ove Odluke kao njen sastavni dio.

Građevinska zemljišta vanurbanog područja su:

Red. br.	Naziv građevinskog zemljišta vanurbanog područja	Mjesna zajednica	Namjena	Površina (ha)
1.	Zimča 2	Zimča	poslovna zona	7,55
2.	Čekrekčije	Čekrekčije		25,81
3.	Mokronoško Polje	Buzić Mahala		51,05
4.	Očazi	Zimča, Topuzovo Polje		31,98
5.	Paljike	Radovlje		1,29
6.	Rezakovina	Buci	stanovanje	13,93
7.	Holići			3,45
8.	Gorani			5,34
9.	uz M 221			0,70
10.	Mirkovići	Bulčići		10,59
11.	Dolovi	Dobrinje	1,77	

12.	Skoparnovci			2,68
13.	Grab			8,56
14.	Grdosi	Goduša		4,73
15.	Poređe			5,77
16.	Prhovo	Gračanica		3,33
17.	Gunište			2,92
18.	Brdo	Koložići		13,52
19.	Ratkovci			5,88
20.	Čifluk			5,86
21.	Vidovići 1			9,96
22.	Vlajčići			6,59
23.	Dvor	Kralupi		2,17
24.	Dobro			5,55
25.	Vidovići 2			6,63
26.	Ratkovci 2			12,26
27.	Jelašje			2,60
28.	Kopači	Kula Banjer		8,31
29.	Luke			1,23
30.	Liješeva	Liješeva		5,54
31.	Svinjarevo			14,09
32.	Stojkovići	Orašac		2,34
33.	Bukovik	Podvinci		10,11
34.	Jehak	Poriječani		1,27
35.	Grabovci			11,25
36.	Kondžilo	Radovlje		10,81
37.	Brezovik			6,95
38.	Zagorice			1,53
39.	"1" uz M:221			3,32
40.	"2" uz M:221			5,47
41.	"3" uz M:221			1,30
42.	"4" uz M:221	Tušnjići		0,42
43.	"5" uz M:221			3,01
44.	"6" uz M:221			0,49
45.	"7" uz M:221			1,70
46.	"8" uz M:221			1,53
47.	"9" uz M:221			0,94
48.	Isakovići	Vratnica		10,62
49.	Zimča 1	Zimča		1,22
50.	Gorani	Buci		44,15
51.	Lužnica	Bulčići		21,62
52.	Radovlje	Radovlje		6,27
53.	Đurići –Grđevac	Porječani		4,81
54.	Smršnica	Gračanica	turizam	8,77
55.	Biskupići	Topuzovo polje		20,50
56.	Dubrave			7,28
57.	Zimča	Zimča		46,44
58.	Kralupi	Kralupi		20,72
59.	Goransko polje	Buci	vikend naselje	5,41
60.	Paljike	Radovlje	aerodrom	174,35
61.	Haldija	Vratnica	deponija građ.otpada	37,85

1. Poljoprivredno zemljište

Član 19.

(Bonitetne kategorije poljoprivrednog zemljišta)

Prostornim planom utvrđene su bonitetne kategorije poljoprivrednog zemljišta prema upotrebnoj vrijednosti i to:

- II kategorija (zastupljena je dolinom rijeke Bosne sa lijeve i desne strane od mjesta Dobriči do Dobrinja);
- III kategorija (zastupljena je dolinom rijeke Bosne, Radovljanske rijeke, Lješevačkog potoka te Fojničke rijeke i Krljuštice);
- IVa kategorija (zastupljena je na najnižim lokalitetima priobalnog područja rijeke Bosne i Radovljanske rijeke);
- IVb kategorija (ravnomjerno je raspoređena na sjevernom dijelu općine oko mjesta Grđevac, Poriječani i Smršnica, dok je veoma malo zastupljena na južnom dijelu i to na lokalitetu Dautovići, Rajčići, i uz Vidovački potok. Na Zapadnom dijelu općine ova kategorija je prisutna na lokalitetima Dobro Selo i uz Radovljansku rijeku. U centralnom dijelu zauzima područja Kula Banjer, Uvorići i Arnautovići, dok u istočnom dijelu na lokalitetima Donja Vratnica, Lužnica, te uz Podvinjski potok.);
- V kategorija (ravnomjerno je raspoređeno i nalaze se na području Čifluka, Ginje, Zagonice, Tušnjica, Dobrog vrela, Kule Banjer, Gornje i Donje Vratnice, Koložića, Lisova, Huskića, Poklečića, Bogošića, Podvinjaca, Dolova, Bulčića, Šošnje, Džindića, Brezovika i Vučića);
- VI kategorija (najviše su zastupljena na južnom dijelu općine i to na lokalitetima Goduša, Grajani, Gorani, Bešići, Plješevica i vrlo malo na sjevernom dijelu općine na lokalitetu Šošnje; na zapadu na lokalitetu Rđavci i Boče.);
- VII kategorija (najviše su koncentrisani na sjeverozapadu, na lokalitetu Gradina, Vrenovača, Šuplja stijena, Tovarnica, Srebrenik i Oštro brdo);
- VIII kategorija (čine je: urbane zone, eksploataciona područja, saobraćajnice i vrlo plitka zemljišta).

Član 20.

(Upotrebna vrijednost zemljišta za poljoprivredu)

Upotrebna vrijednost zemljišta za poljoprivredu, prema usvojenoj agropedološkoj kategorizaciji, podijeljena je u tri podklase:

- Agrozona 1 (II - IVa bonitetne kategorije) zemljište isključivo namijenjeno za poljoprivredu,
- Agrozona 2 (IVb - VI bonitetne kategorije) zemljište koje se može koristiti za građenje uz promjenu namjene,
- Agrozona 3 (VII - VIII bonitetne kategorije) zemljište koje se manje ili nikako ne koristi za poljoprivredu.

2. Šumsko zemljište

Član 21.

(Kategorizacija korištenja šumskih površina)

Prostornim planom utvrđene su bonitetne kategorije šumskog zemljišta prema upotrebnoj vrijednosti, i to:

- IV kategorija (Zastupljena je veoma malo uz Fojničku rijeku. Na području ove kategorije uglavnom je zastupljen prelazni tip između šuma hrasta lužnjaka i hrasta kitnjaka.);
- V kategorija (Šume ove kategorije zastupljene su najviše u sjevernim i sjeveroistočnim područjima Općine na lokalitetima Velika šuma, Ravna kosa, Urije, Kula Banjer, Miljevci, Jelovik itd. Nalaze se i u zapadnim i jugozapadnim dijelovima na lokalitetu Samar, Bešika, Vrboljača, Bijeli brijeg, Ramadanovci, Topuzova kosa, Krčevine. Na ovoj kategoriji je zastupljena mezofilna šuma hrasta kitnjaka i običnog graba, a manje šuma bukve sa postepenim prelazima.);

- VI kategorija (Zastupljena je najviše u sjevernim i južnim dijelovima Općine na lokalitetima Paljevine, Srednje brdo, Grabova glava, zatim uz Klakorski i Podvinjski potok, Goruša, Crne bare, Gornja Zimča, Čatići, Barice itd.);
- VII kategorija (zastupljena najviše na sjeverozapadnom dijelu, na lokalitetu Vranovača, Šuplja stijena, Srebrenik i Gradina. VII(n)(e) i VIII(n)(e)(s) sa na južnom dijelu općine na lokalitetu Komin, Gradac, Krstac, Kračane, Bedem);
- VIII kategorija (čine je: kopovi i vodene površine).
Šumske kategorije nose pored oznake kategorije u indeksu simbole ograničavajućih faktora kao što su: nagib (n); erozija (e); dreniranost (d); kamenitost (k); opasnost od klizišta (r) i skeletnost (s).

Član 22.

(Upotrebna vrijednost šumskog zemljišta)

Upotrebna vrijednost šumskog zemljišta, prema usvojenoj kategorizaciji, koja se odnosi na proizvodnu sposobnost zemljišta, grupiše sve bonitetne kategorije šumskog zemljišta u jednu zonu – zonu šuma.

U zonu šuma spadaju svi zemljišni prostori (sve kategorije šumskih površina) koje se nalaze pod šumskom vegetacijom.

3. Vodne površine, izvorišta i zaštitne zone

Član 23.

(Vodotokovi)

Na području Općine utvrđeni su sljedeći vodotokovi:

- rijeka Bosna dužinom toka kroz teritoriju Općine,
- rijeka Fojnica, dužinom toka kroz teritoriju Općine,
- Kralupski potok s pritokama: Crni potoci, Vidovički potok, Jelaški potok, Bišćevci potok, Čuk potok, Vrbica potok, Malični potok,
- potok Godušica, s pritokama: Bijela voda, Grdoš potok, Vilinski potok,
- pritočni potoci rijeke Fojnice: Suhi potok, Mlaki potok, Veljački potok, Lijevi potok,
- rijeka Goruša s pritokama: Ranjenik potok, Husin potok, Lužnički potok, Šošanjka rijeka,
- Radovaljska rijeka s pritokama: potok Kondžilo, Brezovik potok, Osiški potok, Prikodornica potok, Zovac potok, Kalkar potok, Radovljački potok,
- Potok Liješevica s pritokama: Sanište potok, Šimljeć potok, Danjarski potok,
- Zimački potok s potokom Zimašnica,
- Bijele Vode s pritokom Srhinški potok,
- Seoča potok s pritokama: Serjak i Jovin potok,
- Podvinjski potok s pritočnim potocima,
- Đerdevčeni s pritočnim potocima (Grđevački potok),
- Trešnjica sa pritočnim potocima (Čatići),
- Crni potok (Čatići),
- Bijela voda (Rajčići),
- Potok Huknjača s pritočnim potocima.

Član 24.

(Vodno dobro rijeke Bosne)

Prostornim planom je utvrđeno vodno dobro rijeke Bosne, koje se koristi prema uvjetima koje daju nadležne institucije, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, a u cilju njegove zaštite.

Član 25.

(Zaštitni pojas vodotokova)

Prostornim planom, za sve ostale vodotoke (II kategorija) na području Općine utvrđen je zaštitni pojas od 5m s lijeve i desne strane vodotoka, koji se koristi prema uvjetima koje daju nadležne institucije, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, a u cilju njegove zaštite.

Iznimno od prethodnog stava, zaštitni pojasevi za vodotoke koji prolaze kroz urbano područje Visoko ili područja za koja je utvrđena obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata, utvrđuju se detaljnim planovima prostornog uređenja i projektima regulacije vodotoka.

Član 26.

(Pojas vodotokova koji se ne smije zauzeti)

U cilju očuvanja prirodnog pejzaža i korištenja voda za rekreaciju, turizam, ribolov i druge aktivnosti, te zaštite biljnih i životinjskih vrste, obale rijeka ne mogu se zauzeti, obrađivati, niti ograđivati u obalnom pojasu od najmanje 3 metra od obale pri normalnom vodostaju, ukoliko detaljnom planskom dokumentacijom nije drugačije utvrđeno.

Član 27.

(Izvorišta voda)

Prostornim planom utvrđeni su sljedeći izvori:

	R.B.	NAZIV
Izvori	1	Biskupići, Ugarkova strana
	2	Bogošići, šuma – Dol
	3	Bogošići, Bara
	4	Bogošići, Bogošići
	5	Brezovik, Brezovik
	6	Buzići Mahala, Brijest
	7	Buzići Mahala, Prihod
	8	Buzići Mahala, Striževnik
	9	Buzići Mahala, Prihod
	10	Buzići, Buzina voda
	11	Buzići, Podbašćama
	12	Buzići, Stanička
	13	Buzići, kod stanice, Muška voda
	14	Buzići, Dorinjac
	15	Buci, Oštrac
	16	Buci, Lugovi
	17	Bukovik-Podvinjci, Kudravca
	18	Čekrekčije-Dolipolje,
	19	Zakućnica
	20	Čekrekčije, Luk
	21	Čekrekčije, Breznica
	22	Čekrekčije, Breznica
	23	Čekrekčije, Kaškova voda
	24	Čekrekčije, Lalića voda
	25	Čekrekčije, Ristanovića izvor
	26	Čekrekčije, Trnata njiva
	27	Čekrekčije, Kuta, Potkrajnica
	28	Čekrekčije, Kuta, Prisoje
	29	Čekrekčije, Kuta, Kašikova voda
	30	Čekrekčije, Vrela, Tavanak
	31	Čifluk, Krčevina
	32	Radovlje, Diklići, Jaševa
	33	Donje Moštre, Šćona
	34	Dolovi, Posidica, Duboki

35	Dobrinje, Zdravo vrelo
36	Dobrinje, Lijeska grabnica
37	Donji Taukčići, Jakovac
38	Džindići, Babino
39	Gornja Seoča, Dolaz
40	Gornja Luka, Livada
41	Goduša, na groblju
42	Goduša, Jelašnica
43	Ginje, Selište
44	Ginje, Česmica
45	Goduša, Rudnik, Sopot
46	Gornje Moštre, Kolotin
47	Grđevac, Kraljevac
48	Kalići, Selište
49	Kalotići, Musionica
50	Kopači, Kula Banjer
51	Kula Banjer, Carica
52	Liješeva, Brdo, Blaci
53	Loznik, Smajinovac
54	Loznik, Livade
55	Muhašinovići, Bara
56	Maurovići, Tomaševac
57	Mali Trnovci, Hrastovina
58	Mali Trnovci, Buče
59	Mali Trnovci, Gaj
60	Podvinje, Gradac
61	Podvinje, Jehak
62	Podvinje, Jasike
63	Poriječani, Piskavice
64	Poriječani ispod želj. Stanice, Piskavice
65	Poriječani-Zagornica, Mednica
66	Podgorani, Dikovac
67	Podvinci, Žuta zemlja
68	Podvinci, Bezimena voda
69	Podvinci, Vrelo ploča
70	Radovlje, Sopot
71	Ramadanovci, Bara
72	Kralupi-Slatina, Bukva
73	Stuparići, Dragolozi
74	Smršnica, Hajrina voda
75	Smršnica, Vino voda
76	Smršnica, Dolovi
77	Smršnica, Hajrina voda
78	Smršnica.Trake, Moščanica
79	Smršnica-Trake,Pašnjak
80	Srhinje, Vodica
81	Šošnje, Grabovik
82	Tušnjići, Briješće
83	Tušnjići, Žarna
84	Tušnjići, Orlovača
85	Tramošnjik, Bukovik
86	Tramošnjik, Mrkovača
87	Uvorići, Krč

88	Uvorići, Sumica krč
89	Uvorići, Barica
90	Uvorići, Krnjevac
91	Uvorići-Šačići, Krnjevac
92	Uvorići-Šačići, Kalem
93	Upovac, Tabhana
94	Upovac, Korito Radovlje, Veizbegovići,
95	Dragoš
96	Vilenjak, Bukovik
97	Vratnica Gornja, Okramci
98	Vratnica Gornja, Sehovina
99	Vratnica, Bara
100	Vratnica potok, Bara
101	Veliko Čajno, Fočina voda
102	Veliko Čajno, Vitica
103	Zagornica, Kod džamije
104	Zagornica, Sklada
105	Zbilje, Mala česma
106	Arnautovići, Capariš
107	Arnautovići, Kanta
108	Kopači, Banjer
109	Kula Banjer, Bara
110	Kula Banjer, Stublina
111	Kula Banjer, Strana
112	Kula Banjer, Dol
113	Donja Vratnica, Čatrnja
114	Loznik, Lješnica
115	Lonik, Loznik
116	Loznik, Podjehe
117	Malo Čajno, Klanac voda
118	Malo Čajno, Voda luka
119	Malo Čajno, Podlisina
120	Tramošnjik, Radanovac
121	Tramošnjik, Dolovi (školska voda)
122	Tramošnjik, Vitica

Bunari

1	Bradve, Bunar
2	Gorani, Vodice
3	Veliko Čajno, Borunga
4	Zagornica, Omerov bunar
5	Bešići, Lokva
6	Kološići, Kaca
7	Smršnica, Dolovi

Česme

1	Donje Moštre, Ribnjak
2	Liješeva, Đerzovo vrelo
3	Smršnica, Mojčilo
4	Topuzovo Polje, Studenac
5	Arnautovići, Mulahamidova česma

Član 28.

(Izvorište Vrutak)

Izvorište Vrutak je od posebnog javnog interesa za snabdijevanje vodom za piće, korisnika gradske vodovodne mreže na području Općine.

U cilju zaštite vodozahvata „Vrutak“ od svih zagađenja i nekontroliranog korištenja, Prostornim planom su utvrđene sanitarne zone zaštite, prema dokumentu "Elaborat zaštite izvorišta Vrutak i Šećine Njive, Visoko“, o čemu će se donijeti posebna odluka Općinskog vijeća o sanitarnim zonama zaštite u skladu sa zakonskom regulativom.

Ukoliko korištenje prostora planirano u okviru Prostornog plana iz prethodnog stava ovog člana bude u suprotnosti sa Odlukom o zaštiti i korištenju vodozahvata “Vrutak” primjenjivat će se uvjeti propisani donesenom odlukom.

Član 29.

(Lokalna izvorišta)

U smislu člana 27. Prostornim planom, pored izvorišta Vrutak, utvrđena su i izvorišta koja su u funkciji snabdijevanja stanovnika van gradske mreže i koja mogu biti manjeg ili većeg kapaciteta.

Za izvorišta Podvinski potok, Okolište i Krečane, Prostornim planom su utvrđene sanitarne zone zaštite, prema urađenim elaboratima zaštitnih zona izvorišta, što će se propisati posebnom odlukom Općinskog vijeća o sanitarnim zonama zaštite u skladu sa zakonskom regulativom.

Za sva izvorišta koja se koriste ili će se koristiti za snabdijevanje pitkom vodom većeg broja domaćinstava, potrebno je uraditi elaborat zaštitnih zona izvorišta i odluke o zaštiti tih izvorišta.

Za izvorišta, bez obzira na kapacitet, koja se koriste za snabdijevanje stanovnika vodom za piće, a za koja nisu urađeni elaborati zaštitnih zona izvorišta i nisu donesene odluke o zaštitnim zonama izvorišta prema važećoj zakonskoj regulativi, određuje se zaštitna zona od 50 m u radijusu oko izvorišta vode.

Ukoliko odredbe odluka o zaštiti i korištenju vodozahvata izvorišta budu u koliziji sa predviđenim korištenjem prostora u okviru Prostornog plana, primjenjivat će se uvjeti propisani donesenim odlukama.

Član 30.

(Potencijalna izvorišta)

Lokaliteti koji su utvrđeni kao potencijalna izvorišta vode za piće i koja se istražuju (Šećine Njive, Vijer-sliv rijeke Fojnice, dolina Radovljanske rijeke, dolina Podvinjskog potoka i Lužničkog potoka), shodno dobijenim rezultatima imaju primat u upotrebi prostora u odnosu na sve druge namjene definirane Prostornim planom.

Član 31.

(Izvorište tehnološke vode)

Prostornim planom je utvrđeno podzemno izvorište tehnološke vode Očazi (namijenjeno industriji).

Primarno, zaštitni pojasevi oko svakog bunara iznose 50m u radijusu oko bunara.

Od zahtjeva tehnološkog procesa u kome će se voda iz izvorišta Očazi primjenjivati tj. potrebnog kvaliteta vode, ovisit će i zaštita izvorišta u skladu sa urađenim elaboratom i odlukom o zaštiti ovog izvorišta.

Ukoliko odredbe odluke o zaštiti izvorišta budu u koliziji sa predviđenim korištenjem prostora u okviru Prostornog plana, primjenjivat će se uvjeti propisani donesenom odlukom.

Član 32.

(Održavanje, nadzor i kontrola izvorišta vode za piće)

Općina i nadležno javno komunalno preduzeće dužni su održavati, rekonstruisati ili dograđivati postojeće vodovodne mreže na način optimiziranja kapaciteta postojećih izvorišta do raspoloživih resursa i vršiti kontrolu ispravnosti vode za piće.

Dodatne količine vode obezbjeđivat će se izgradnjom novih izvorišnih objekata na lokalnom i regionalnom nivou uz obavezu provođenja odgovarajućih hidrogeoloških i drugih istraživanja na potencijalnim resursima u planskom periodu.

U cilju stvaranja uvjeta za organiziranje održavanja lokalnih vodovoda u okviru nadležnog javnog komunalnog preduzeća, potrebno je provesti sve radnje na izradi detaljnog katastra, ispitivanju kvantitativno-kvalitativnih karakteristika zahvaćenih izvora i studija mogućnosti okrupnjavanja lokalnih vodovoda, sa ciljem predavanja istih na upotrebu nadležnom javnom komunalnom preduzeću.

Član 33.

(Urbanističko-građevinske mjere zaštite)

Urbanističko-građevinske mjere zaštite oko vodnih površina i izvorišta voda, odnosno zaštitnih zona, primjenjivati će se u skladu sa važećom zakonskom regulativom za ovu oblast i odredbama ove odluke.

4. Energetske i mineralne sirovine

Član 34.

(Ležišta energetske i mineralne sirovine)

Prema Prostornom planu sva ležišta energetske i mineralne sirovine sa aspekta postojećeg stanja su podijeljena na:

- ležišta u eksploataciji – koncesija na eksploataciju,
- ležišta u fazi istraživanja – koncesija na istraživanje,
- napuštena ležišta.

Ležišta u eksploataciji su ležišta na kojima se vrši eksploatacija sirovina, a vlasnici ovih ležišta trebaju da imaju koncesioni ugovor sa nadležnim iz ove oblasti, za eksploataciju tih ležišta.

Ležišta u fazi istraživanja su ležišta koja su u procesu istraživanja i nalaze u pripremi za eksploataciju, a vlasnici ovih ležišta trebaju da imaju koncesioni ugovor sa nadležnim iz ove oblasti na istraživanje tih ležišta.

Napuštena ležišta su ležišta koja su bila jedno vrijeme u eksploataciji, a sada se nalaze kao napušteni rudarski ili površinski kopovi i za njih se utvrđuje obaveza rekultivacije.

Član 35.

(Lokacije energetske sirovine)

Prostornim planom utvrđena su tri lokaliteta gdje se nalaze ležišta energetske sirovine (mrkog uglja), i to:

- Na sjevernoj granici Općine nalazi se lokalitet između naselja Mali Trnovci i Prhovo i taj lokalitet je u eksploataciji,
- Na istočnoj granici Općine, lokaliteta iznad naselja Gornja Vratnica, uključujući i Haldiju je u eksploataciji,
- Drugi lokalitet na istočnoj strani Općine, Goruša je na području naselja Malo Čajno i nije u eksploataciji (napuštena jama).

Prema ovim lokalitetima se treba odnositi u skladu sa važećom zakonskom regulativom, tj. upotreba, zaštita prostora i rekultivacija nakon upotrebe.

Član 36.

(Lokacije mineralne sirovine)

Prostornim planom utvrđene su rezerve mineralne sirovine gline i krečnjaka na tri lokaliteta i potencijalno nalazište gipsa i to:

- Nalazište gline na lokalitetu Golo Brdo je u eksploataciji,
- Nalazište krečnjaka, na lokalitetu Kondžilo (tehnički kamen), koje je ranije bilo u eksploataciji, a danas je na ovom prostoru kaptiran izvor Krečana, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta, a time onemogućena njegova dalja eksploatacija,
- Na lokalitetu Nezirov Gaj, na granici općine Visoko i općine Breza, je nalazište kvarcnog pijeska (građevinski materijal) koji je u eksploataciji.
- Potencijalno nalazište gipsa na lokalitetu Kondžilo.

Prema ovim lokalitetima se treba odnositi u skladu sa važećom zakonskom regulativom, tj. upotreba, zaštita prostora i rekultivacija nakon upotrebe.

5. Zaštićena područja

Član 37.

(Zaštićena, rekreativna područja)

Kao zaštićena područja, u cilju rekreacije, sporta, lova, robolova i turizma utvrđuju se:

- kanjon rijeke Fojnice
- park – šuma “Grad” Visoko
- park – šuma “Ravne”,

Član 38.

(Granice zaštićenih, rekreativnih područja)

Granica zaštićenog područja rijeke Fojnice je utvrđena:

- sa lijeve strane toka rijeke Fojnice put Visoko-Kiseljak,
- sa desne strane toka rijeke Fojnice, na udaljenosti od 100 m od desne obale rijeke.

Prostornim planom definirane su granice park-šume „Grad“ i park-šume „Ravne“ u grafičkom prilogu „Posebno zaštićena područja“.

Član 39.

(Korištenje zaštićenih, rekreativnih područja)

Za područja utvrđena članom 37. u granicama koje su utvrđene članom 38. ove Odluke, mogu se donijeti detaljni planski dokumenti na osnovu kojih će se ovaj prostor koristiti.

Član 40.

(Zaštićeno područje aerodroma Paljike)

Prostornim planom je utvrđena površina namijenjena za zaštićeno područje aerodroma „Paljike“ i okarakterizirana kao građevinsko zemljište van urbanog područja, namjene aerodrom, u skladu sa članom 18. ove odluke. Ovaj prostor je opredijeljen za potrebe sportskog aerodroma, kao i manjeg aerodroma koji će doprinijeti razvoju turizma općine, a naročito sa aspekta korištenja planiranih resort naselja.

Za ovo područje se predviđa izrada detaljnog planskog dokumenta na osnovu kojeg će se ovaj prostor koristiti.

Član 41.

(Zaštićena područja od šireg društvenog značaja)

Prostornim planom su prenesena opredjeljenja planskih dokumenata višeg reda o zaštićenim područjima od šireg društvenog značaja, a to su:

- Granica Plana posebnog obilježja „Koridor autoputa Vc“ od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovin,;
- Nacionalni spomenici utvrđeni od strane Komisije za nacionalne spomenike, za koje su donesene odluke o zaštiti nacionalnih spomenika;
- Lokacija i objekat kasarne „Teufik Buza“ (Ministarstvo odbrane BiH) od značaja za Bosnu i Hercegovinu.

Upotreba ovih prostora se vrši na način kako je to definiranao planskim dokumentima višeg reda i prethodno navedenim odlukama.

Član 42.

(Zaštićena područja)

Na svim područjima koji su okarakterizirani kao zaštićena područja iz prethodnih članova, ne može se odobriti izgradnja objekata ili izvođenje drugih radova, koji nisu u skladu sa zaštitom, odnosno namjenom ovih prostora, izuzev ako su privremenog karaktera i ne ugrožavaju ga.

6. Saobraćajna infrastruktura

Član 43.

(Kategorizacija javnih cesta)

Zakonom o cestama Federacije BiH, javne ceste se ovisno o njihovom društvenom, privrednom i teritorijalnom značaju, razvrstavaju na autoceste, brze, magistralne, regionalne i lokalne ceste, te saobraćajnice u naseljima.

Kolovoz ulica u naseljima i gradovima, kroz koje prolaze javne ceste, smatraju se dijelovima tih cesta.

Član 44.

(Širina zaštitnog cestovnog pojasa)

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se s ciljem zaštite javne ceste i sigurnosti saobraćaja na njoj od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

Zaštitni pojas u smislu stavka 1. ovog člana mjeri se od vanjskog ruba cestovnog pojasa, tako da je u pravilu širok sa svake strane :

- autoceste 40m
- brze ceste 30m
- magistralne ceste 20m
- regionalne ceste 10m
- lokalne ceste 5m

Izuzetno od stavka 2. ovog člana na urbanim područjima (sa režimom gradnje I i II stepena) zaštitni cestovni pojas utvrđuje se odgovarajućim planskim dokumentom.

U dijelovima naselja (sa režimom gradnje III i IV stepena) zaštitni cestovni pojas utvrđuje se urbanističkom saglasnošću ili lokacijskom informacijom, odnosno odobrenjem za građenje, a u skladu sa Zakonom o cestama i odredbama koje se utvrđuju ovom odlukom.

Unutar zaštitnih pojaseva mogu se graditi drugi objekti od javnog interesa (vodovodi, dalekovodi, gasovodi, itd.), te odmorišta/parkirališta, moteli, benzinske pumpe i drugi objekti kojim se opslužuju korisnici cestovne infrastrukture.

U postupku izdavanja odobrenja za građenje ili urbanističke saglasnosti za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa javne ceste, organ nadležan za prostorno uređenje obavezan je zatražiti prethodnu saglasnost, odnosno odobrenje od nadležnog upravitelja ceste.

Član 45.

(Priključak i prilaz na javnu cestu)

Priključak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja ceste.

Priključke na javnu cestu treba riješiti, gdje god je to moguće preko internih zajedničkih saobraćajnica.

Član 46.

(Pružna infrastruktura)

Zemljište pružne infrastrukture obuhvata pojas na kome je izgrađen željeznički kolosjek, postrojenja, uređaji i objekti koji neposredno služe za vršenje željezničkog saobraćaja, na relaciji Sarajevo-Zenica, te pojasa na kome je predviđena izgradnja postrojenja i objekata drugog kolosjeka istog željezničkog pravca.

Član 47.

(Širina zaštitnog pružnog pojasa)

Prema važećoj zakonskoj regulativi o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, širina koridora unutar kojih se može razvijati trasa izvan građevinskog područja, u pravilu, iznosi za:

- „pružni pojas“ koji je prostor između kolosijeka, a i pokraj krajnjih kolosijeka, na udaljenosti od 8 m najmanje, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto na udaljenosti od 6 m najmanje, računajući od osi krajnjeg kolosijeka,
- zaštitni „pružni pojas“ koji je zemljišni prostor s obje strane pruge, širine 200 m, računajući od ose

krajnjeg kolosijeka i mjereno po horizontali.

Član 48.

(Postavljanje instalacija u pružnog pojasa)

Cjevovodi, vodovodi, električne i telefonske linije, podzemni kablovi i druge instalacije, te uređaji koji služe za opću upotrebu mogu se postavljati na zemljište željezničke pruge i zaštitnog pojasa, ukrštati, odnosno, izvoditi paralelno sa kolosjecima, samo pod uvjetom da se njihovim izvođenjem ne dovodi u pitanje bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

Član 49.

(Aerodrom „Paljike“ Visoko)

Izgradnja aerodroma „Paljike“ u Visokom treba biti u skladu sa prihvaćenom Konvencijom o međunarodnoj civilnoj avijaciji.

Član 50.

(Telekomunikaciona infrastruktura)

Sve telekomunikacijske veze (mrežni kablovi, koaksijalni kablovi i dr.) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojeće ili planirane saobraćajne ili druge infrastrukture.

U urbanim područjima izgradnja TT vodova se vrši podzemno, a na ostalom građevinskom zemljištu može i nadzemno.

U oblasti mobilnih telekomunikacija u planskom periodu završiti 99 % pokrivanje signalom 3.5 G mreže, te omogućiti izgradnju 4G mreže. Ova mobilna mreža zajedno sa izgradnjom optičke mreže do kraja planskog perioda omogućit će svim domaćinstvima pristup brzinom do 100 Mbit/s.

U oblasti zemaljske televizije (TV kuće) uvesti emitiranje digitalnog televizijskog signala kao televizije visoke rezolucije.

Kablovski operateri do kraja planskog perioda, kroz infrastrukturu koja će se bazirati na optičkim kablovima, trebaju omogućiti pristup govornim servisima, prenosu slike i podataka za sva domaćinstva na prostoru Općine.

Poštansku infrastrukturu razvijati na način da se izgradnjom poštanskih jedinica pride što bliže korisniku.

Član 51.

(Zaštita telekomunikacione infrastrukture)

Zaštitni pojasevi (zone) telekomunikacijske infrastrukture utvrđuju se posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

7. Emisione veze i zaštitni pojasevi

Član 52.

(Emisija elektromagnetnog zračenja)

Zaštita ljudi od štetnog djelovanja elektromagnetnog polja, koja stvaraju emisijski uređaji u frekventnom području od 9 Hz do 300 GHz je obezbjeđena propisanim „Pravilima za ograničavanje emisije elektromagnetnog zračenja“, kojima se utvrđuju metode mjerenja i proračuna potrebnih da bi se izvršila procjena stvarnih nivoa elektromagnetnog zračenja određenih lokacija, kao i obaveza označavanja i upozoravanja oko antenskih sistema u kojima se boravak ljudi ne preporučuje ili zabranjuje bez upotrebe zaštite.

Član 53.

(Zaštitni - sigurnosni pojasevi)

Kod instaliranja fiksnih radio stanica utvrđuje se sigurnosna udaljenost, koja zavisi od frekvencijskog područja rada instaliranih uređaja:

R.B.	Frekventno područje	Najviša efektivna izračena snaga (e.r.p.) (W)	Sigurnosna udaljenost (m)
1	9 kHz - 100 kHz	600	5
2	100 kHz - 150 kHz	600	5
3	150 kHz - 1 MHz	600	5
4	1 MHz - 10 MHz	600	15
5	10 MHz - 30 MHz	600	15
6	30 MHz - 70 MHz	100	6
7	70 MHz - 400 MHz	250	10
8	400 MHz - 470 MHz	250	10
9	470 MHz - 1000 MHz	1000	15
10	1 GHz - 3 GHz	1000	15
11	3 GHz - 300 GHz	30000	50

Iznimno od vrijednosti navedenih u prethodnom stavu, u frekventnom području od 87,5 MHz do 108 MHz granična vrijednost snage zračenja VHS/FM radio stanica, kojima se emituje radio program, maksimalna dozvoljena efektivna izračena snaga iznosi 1000 W, a odgovarajuća sigurnosna udaljenost iznosi 20 m.

8. Energetska infrastruktura

Član 54.

(Gasna infrastruktura)

Prostornim planom na području Općine registrovana je sljedeća gasna infrastruktura:

- Magistralni vod Semizovac – Zenica
- Magistralni vod Visoko - Kreševo, Kiseljak
- Lokalna mreža

Član 55.

(Zaštitni pojas magistralne mreže gasovoda)

Širina zaštitnog pojasa magistralnog gasovoda iznosi po 30 metara s jedne i s druge strane, računajući od osovine gasovoda.

U zaštitnom pojasu magistralnog gasovoda, nakon izgradnje gasovoda, zabranjeno je graditi stambene zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi, bez obzira na stepen sigurnosti izgrađenog gasovoda i bez obzira na razred pojasa gasovoda.

Iznimno od prethodnog stava, zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi mogu se graditi u pojasu užem od 30 metara, ako je gradnja već bila predviđena dokumentima prostornog uređenja prije projektiranja gasovoda i ako se primijene posebne zaštitne mjere pod uvjetima koje odredi nadležno preduzeće za upravljanje gasovodom, s tim da najmanja udaljenost stambene zgrade od gasovoda mora biti:

- za promjer gasovoda do 125 mm 10 m
- za promjer gasovoda od 125 mm do 300 mm 15 m

- za promjer gasovoda od 300 mm do 500 mm 20 m
- za promjer gasovoda veći od 500 mm 30 m

U pojasu širokom 5 metara s jedne i s druge strane, računajući od osovine gasovoda, zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 metra, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 metra.

Član 56.

(Zaštitni pojas lokalne mreže gasovoda)

Širina zaštitnog pojasa lokalnih gasnih vodova, gasnog sistema Općine iznosi za:

- primarni distributivni gasovod, pritiska do 3 bara, promjera cijevi do 225 mm, po 3 m s jedne i 3 m s druge strane, računajući od osovine gasovoda,
- sekundarnu distributivnu mrežu, pritiska 0,1 (0,2) bara, promjera cijevi do 225 mm, po 1 m s jedne i 1 m s druge strane, računajući od osovine gasovoda.

U zaštitnom pojasu lokalnih gasnih vodova, gasnog sistema Općine, zabranjeno je graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne i druge objekte, namijenjene za stanovanje ili boravak ljudi.

Iznimno od prethodnog stava, stambeni, stambeno-poslovni, poslovni i drugi objekti, namijenjeni za stanovanje ili boravak ljudi, mogu se graditi i u zaštitnom pojasu gasovoda i na manjim udaljenostima, ako je gradnja objekata predviđena dokumentima prostornog uređenja i uz primjenu mjera zaštite, pod uvjetima koje odredi nadležno preduzeće za upravljanje gasnom mrežom Općine, s tim da minimalna udaljenost tih objekata od gasovoda mora biti za:

- primarni distributivni gasovod, pritiska do 3 bara, promjera cijevi do 225 mm 1,00 m računajući od temelja objekta do osovine gasovoda,
- sekundarnu distributivnu mrežu, pritiska 0,1 (0,2) bara, promjera cijevi do 225 mm, u posebnim prilikama, manje od 1,00 m ako ne postoje druga rješenja ili su ista skupa, ali ne manje od 0,50 m, računajući od temelja objekta do osovine gasovoda, primjenjujući posebne mjere nadzora i zaštite prilikom građenja.

Rastojanje gasovoda od rezervoara i cjevovoda sa tečnim gorivima (benzin, nafta, lož ulje i slično) mora biti najmanje 3,00 m.

Primjena tehničkih uvjeta za izradu gasovoda i tehničkih uvjeta i zahtjeva za izvođenje gasne mreže, u kojima se definiraju odstojanja gasovoda od objekata, podzemnih i nadzemnih ptt, elektroinstalacija, vodovodnih i kanalizacionih instalacija i uređaja, ukrštanje istih s gasovodima i slično, definirana je Odlukom o primjeni standarda i propisa, koju je usvojilo Općinsko vijeće Visoko ("Službeni glasnik općine Visoko", broj: 07/00 od 29.12.2000. godine).

Član 57.

(Proizvodnja električne energije)

Elektroenergetski objekti se grade u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10), tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH 66/13)

Prostornim planom predviđena je izgradnja hidroelektrana na rijeci Bosni i na rijeci Fojnici.

Tačne lokacije hidroelektrana će se utvrditi detaljnom planskom dokumentacijom.

Na teritoriji Općine postoji izgrađena vjetroelektrana „Moštre 1“, a u pripremi je gradnja sedam manjih fotonaponskih elektrana ukupne priključne snage cca 300 kW koje su planirane za izgradnju na krovovima postojećih građevinskih objekata ili kao slobodnostojeće na zemlji.

U planskom periodu potrebno je primjenjivati podsticajne mjere za proizvodnju električne i toplotne energije iz OIEiEK, prema Uredbi o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje („Službene novine Federacije BiH“ broj: 48/14). Tijelo nadležno za sprovođenje ovih mjera je Operator za OIEiEK, prema Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije ("Službene novine Federacije BiH" broj 70/13 i 5/14).

Član 58.

(Zaštitni pojasevi elektroenergetske infrastrukture)

Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK) br. 05-28-190-9/07 od 27. 02.2008. godine uspostavljene su zone sigurnosti za nadzemne elektroenergetske vodove nazivnih napona od 110 kV do 400 kV. Prema važećem „Pravilniku o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 kV do 400 kV“ („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 23/08 od 18.03.2008.godine), potrebno je zadovoljiti širine područja zone sigurnosti horizontalne ravnine za dalekovode naponskih nivoa:

nazivni napon dalekovoda širina područja sigurnosti

- 400 kV 40 m
- 220 kV 30 m
- 110 kV 20 m

Zavješena krajnjih faznih provodnika su podjednako udaljena od granice zone sigurnosti.

Zona sigurnosti uspostavlja se za izgrađene dalekovode, nove dalekovode i objekte oko izgrađenih i novih dalekovoda, osim u slučajevima definiranim članom 4. „Pravilnika o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 do 400 kV“, koji se odnosi na objekte izgrađene prije stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Unutar koridora postojećeg dalekovoda napona od 110 kV do 400 kV nije dopuštena nova gradnja. Trase magistralnih elektroenergetskih vodova 110 kV i 400 kV prikazane na kartografskom prikazu se mogu korigirati prostornim planom Kantona i Općine unutar koridora širine 500 m uz uvjet da tačke konekcije ostaju nepromjenjene ili predmet unutarkantonalnog usaglašavanja.

Pri prolasku elektroenergetskih nadzemnih vodova preko građevina, odnosno približavanje vodova građevinama, građevine moraju biti udaljene od vodova za minimalnu sigurnosnu visinu i udaljenost utvrđenu u Pravilniku o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1kV do 400kV “Službeni list SFRJ”, broj 65/88 (“Odluka DERK-a 05-28-190-10/07 od 27. 02.2008. godine).

Okvirne širine zona sigurnosti nadzemnih sredjenaponskih dalekovoda su:

nazivni napon dalekovoda širina područja sigurnosti

- 35 kV 15 m
- 10 (20) kV 10 m

Za svaki postojeći i novoplanirani elektroenergetski infrastrukturni objekat mora biti osiguran priključak na elektroenergetsku mrežu. Elektroenergetska mreža se projektira i izvodi u saglasnosti sa posebnim propisima prema planskim rješenjima. Do svake trafostanice treba biti osiguran saobraćajni pristup.

Izuzetno može se odobriti izgradnja objekata namjenjenih stanovanju ili boravak ljudi u zaštitnom pojasu dalekovoda, pod uslovima koje odredi nadležni nezavisni operater sistema u Bosni i Hercegovini (NOS) za visokonaponsku mrežu ili nadležni operater distributivnog sistema (ODS) za sredjenaponsku mrežu.

U gušće naseljenim područjima i na lokacijama poslovnih zona treba planirati zamjenu postojećih stubnih trafo-stanica sa slobodno stojećim, a nadzemnih dalekovoda sredjenaponskim podzemnim kablovima (20) 10 kV, što bi omogućilo brži razvoj na tim lokalitetima.

Član 59.

(Sistem daljinskog grijanja)

Na teritoriji općine nema izgrađenog sistema daljinskog grijanja. Općina i njeno stanovništvo koriste plin i tradicionalne individualne, decentralizirane izvore zagrijavanja.

Izvršiti analizu gustine toplinskog opterećenja koja će dokazati opravdanost investicije u izgradnju centraliziranih sistema daljinskog grijanja za gušće naseljena urbana područja i poslovne zone u Općini. Pri tome uzeti u obzir i kombiniranje goriva za zagrijavanje: prirodni gas, mazut (sa specificiranim sadržajem sumpora).

U planskom periodu potrebno je primjenjivati podsticajne mjere za proizvodnju električne i toplotne energije iz OIEiEK koje je donijela Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, prema Uredbi o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje („Službene novine Federacije BiH“ broj: 48/14). Tijelo nadležno za sprovođenje ovih mjera je Operator za OIEiEK, prema Zakonu o korištenju obnovljivih izvora

energije i efikasne kogeneracije ("Službene novine Federacije BiH" broj 70/13 i 5/14), koji je u skladu sa Rezolucijom Vijeća Evrope o strategiji Zajednice u promociji kombinovane toplote i energije (Council Resolution of 18 December 1997 on a Community strategy to promote combined heat and power).

9. Komunalna infrastruktura

Član 60.

(Zaštitita komunalne infrastrukture)

Širina zaštitnog pojasa primarnih vodova vodovodne i kanalizacione mreže do razvodne mreže iznosi 5 m s jedne i 5 m s druge strane, računajući od osovine cjevovoda.

10. Komunalni objekti

Član 61.

(Groblja)

Postojeći lokaliteti na području Općine na kojima se vršilo ili vrši sahranjivanje, zadržavaju se kao prostori za sahranjivanje.

Obavljanje pogrebne djelatnosti u urbanom području Visoko se vrši na Gradskom groblju Visoko, a granice i rezervirane površine za širenje Gradskog groblja definirane su Urbanističkim planom grada Visoko.

Posebnom odlukom Općinskog vijeća Visoko, utvrdit će se katastar svih grobalja u upotrebi, definirati površine za njihovo proširenje, način upravljanja i način sahranjivanja, a sve u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona.

Član 62.

(Pijace i tržnice)

Prostornim planom se predviđa izgradnja savremene tržnice uz pijacu na lokalitetu na kome je pijaca ili ako taj prostor ne zadovoljava potrebne uvjete, potrebno je kroz detaljnu plansku dokumentaciju naći odgovarajući lokalitet.

U okviru poslovne zone „Očazi“ planiran je potreban prostor koji zadovoljava uvjete za stočnu pijacu.

Član 63.

(Deponije)

Prostornim planom zbrinjavanje komunalnog otpada na teritoriji Općine, je predviđeno na Regionalnoj (sanitarnoj) deponiji „Moščanica“.

Na području Općine, nakon urađene Studije uticaja na okoliš, odrediti će se najpovoljnija lokacija za izgradnju Centra za upravljanje komunalnim otpadom sa pratećim sadržajima.

Zbrinjavanje animalnog otpada će se rješavati na federalnom nivou.

Prostornim planom na lokalitetu zvanom "Haldija" predviđeno je odlaganje građevinskog otpada.

U planskom periodu neophodno je da se sve „divlje“ deponije saniraju i zatvore, a odlaganje otpada preusmjeri na regionalni koncept odlaganja, u skladu sa Planom upravljanja otpadom.

11. Privreda

Član 64. (Poslovne zone i Poslovni kompleksi)

Prostornim planom utvrđene su poslovne zone i poslovni kompleksi koje obuhvataju postojeće i planirane površine za razvoj privrednih djelatnosti, i to:

R. b.	Naziv	Lokacija	Status	Površina (ha)
1.	Dobrinje	Na lijevoj i desnoj obali rijeke Bosne uz naselje Dobrinje	Poslovna zona	5.61
2.	Mokronoško polje	Na lijevoj obali rijeke Bosne u blizini naselja Buzić Mahala	Poslovni kompleks	51.05
3.	Šareni Hanovi	Uz nalzište gline Golo Brdo u blizini naselja Šareni Hanovi	Poslovni kompleks	25,45
4.	Očazi	Na lijevoj obali rijeke Bosne u blizini naselja G.Moštre	Poslovni kompleks	31,98
5.	Mulići	Na desnoj obali rijeke Bosne uz naselje Mulići	Poslovna zona	2.14
6.	Topuzovo Polje	Na lijevoj obali rijeke Bosne u blizini naselja Topuzovo Polje	Poslovna - slobodna zona	30.69
7.	Arnautovići (Kovina)	Na ušću rijeke Goruše i rijeku Bosnu u blizini naselja Arnautovići	Poslovna zona	7.53
8.	Zimča	U blizini naselja Gornja Zimča	Poslovna zona	7,55
9.	Ozrakovići	Na desnoj obali rijeke Bosne uz autocestu A1, na ulazu u Grad	Poslovni kompleks	56,48
10.	Ciglana	Na lijevoj obali rijeke Bosne na ulazu u Grad	Poslovna zona	5.54
11.	Goruša	Na desnoj obali rijeke Goruše u blizini naselja Goruša	Poslovna zona	6,02
12.	Čekrekčije 1	Na desnoj i lijevoj obali rijeke Bosne u blizini naselja Čekrekčije	Poslovna zona	9,87

13.	Čekrekčije 2	Na desnoj i lijevoj obali rijeke Bosne u blizini naselja Čekrekčije	Poslovni kompleks	27,72
14.	Kula Banjer	Na lijevoj obali rijeke Bosne, uz bivšu kasarnu, u naselju Kula Banjer	Poslovna zona	6,41
15.	Paljike	Uz aerodrom Paljike	Poslovna zona	1,29

Član 65.

(Granice i provedba)

Prostornim planom utvrđuje se obaveza izrade provedbenih planskih dokumenata za sve poslovne zone i poslovne komplekse.

Precizne granice poslovnih zona i poslovnih kompleksa biće definirane detaljnom planskom dokumentacijom, a do donošenja provedbenih planova i odluka primjenjivaće se odredbe ove odluke.

Član 66.

(Iskoristivost hidropotencijala)

Prostornim planom, prema procentima iskoristivosti pojedinih vodotoka, utvrđeno je da rijeka Bosna i rijeka Fojnica su značajni energetske vodotoci, a da rijeka Goruša i Radovljanska rijeka mogu biti atraktivni za hidroenergetsko korištenje.

Hidroenergetski potencijal vodotoka navedenih u prethodnom stavu je potpuno neiskorišten, a za njihovo korištenje je potrebno izraditi studiju iskoristivosti.

U planskom periodu se planira poduzimanje svih aktivnosti u cilju realizacije korištenja hidropotencijala na navedenim vodotocima.

Član 67.

(Privredne djelatnosti)

Privredne djelatnosti u poslovnim zonama i poslovnim kompleksima treba da ispune sljedeće uvjete u cilju zaštite prostora i okoliša:

- Racionalno korištenje prostora, u cilju bolje iskoristivosti postojećih površina namijenjenih ovim djelatnostima, kako bi se spriječilo neopravdano zauzimanje novih površina;
- Primjena savremenih tehnologija koje ne zagađuju okoliš;
- Zadovoljavanje zakonom propisanih mjera zaštite okoliša (zaštita od buke, mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.);

Zagađivači okoliša moraju voditi aktivnosti na stalnom smanjenju zagađenja.

12. Turizam

Član 68.

(Resort naselje)

Prostornim planom, za potrebe razvoja turizma na teritoriji Općine je predviđena izgradnja resort naselja, za koja su članom 18. ove odluke utvrđena građevinska zemljišta vanurbanog područja, namjene - turizam.

Za resort naselja iz prethodnog stava ovog člana utvrđuje se obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata.

Član 69.

(Vikend naselje)

Na teritoriji Općine postoji vikend naselje, za koje je Prostornim planom utvrđeno građevinsko zemljišta vanurbanog područja, namjene - vikend naselje (rekreacija, odmor i povremeni boravak, kao i turizam), kako je utvrđeno članom 18. ove Odluke.

Za vikend naselje iz prethodnog stava ovog člana utvrđuje se obaveza izrade detaljnog planskog dokumenta.

Član 70.

(Kulturno historijski spomenici i prirodne ljepote)

Prostornim planom, za potrebe razvoja turizma na teritoriji Općine je predviđena zaštita, kao i promocija prirodnih ljepota i kulturno-historijskog naslijeđa za sve kulturno historijske spomenike utvrđene u članu 74. ove Odluke.

Član 71.

(Atrakcije i rijetkosti)

Prostornim planom, za potrebe razvoja turizma na teritoriji Općine, za sve atrakcije, odnosno lokalitete za koje zbog njihove specifičnosti postoji interes turista (posjetitelja), predviđa se uređenje i zaštita u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Za lokalitete iz prethodnog stava će se utvrditi granice za koje je potrebno uraditi provedbene planske dokumente u skladu sa Prostornim planom, koji će omogućiti korištenje tih prostora u turističke svrhe.

Član 72.

(Logorovanje)

Za turistička i druga logorovanja u smislu povremenog i privremenog zauzimanja prostora na području Općine opredjeljuju se slijedeći lokaliteti:

- Prostor na lijevoj obali rijeke Fojnice zvani "Luka",
- Prostor na desnoj obali rijeke Fojnice zvani "Mlinište",
- Prostor na lokalitetima: "Kondžilo", "Krnica", "Goranske bare", "Medenik", "Mlakovac", "Ulukovac", "Piskavice", "Veljak", "Paljike", "Ravne" i "Begića Luka" (Lužnica).

13. Društvena infrastruktura

Član 73.

(Društvena infrastruktura)

U cilju omogućavanja i podsticanja razvoja ljudskih resursa, kao i u cilju obezbjeđenja uvjeta za normalno funkcioniranje naselja i njihovih dijelova, u okviru izgradnje i uređenja urbanih područja i općenito napretka unutar jedne zajednice, neophodno je obezbijediti izgradnju objekata društvene infrastrukture i urbane opreme (obrazovanje, nauka, kultura, turizam, sport i fizička kultura, zdravstvo, socijalna zaštita, vjerski objekti, objekti dnevnog i povremenog snabdjevanja, usluge, servisi, zelene i rekreativne površine i sl.) u skladu sa opredjeljenjima iz Prostornog plana.

Izgradnju objekata društvene infrastrukture i urbane opreme planirati unutar urbanih područja u skladu sa njegovim centralitetom, vodeći računa o uvjetima gravitacije, kao i radijusu opsluživanja (udaljenosti korisnika) i u skladu sa opredjeljenjima Prostornog plana.

Prostornim planom su uspostavljeni ciljevi razvoja društvene infrastrukture u pojedinačnim oblastima na teritoriji općine, a detaljnim dokumentima prostornog uređenja je neophodno dati prijedloge lociranja objekata društvene infrastrukture i urbane opreme uz poštivanje Prostornim planom utvrđenih ciljeva i uspostavljenih centraliteta u odnosu na korisnike.

14. Kulturno-historijsko naslijeđe

Član 74. (Kulturno-historijsko naslijeđe)

Prostornim planom utvrđeno je kulturno-historijsko naslijeđe iz različitih historijskih perioda koje treba zaštititi, a ovisno o stanju spomenika i spomeničkih cjelina, definirana su tri tipa rehabilitacije i to:

- Rehabilitacija Tip A (za strukture koje se nisu značajnije izmjenile)
- Rehabilitacija Tip B (za strukture koje su se izmjenile ali se mogu vratiti u prvobitno stanje)
- Rehabilitacija Tip C (za strukture koje su se nepovratno izmjenile)

Mlađe kameno doba – neolit

Značajni lokaliteti iz neolitskog perioda na području Općine koje treba zaštititi:

Red.broj	Spomenik ili spomenička cjelina	Lokacija	Opis	Valorizacija	Intervencija
1.	Arnautovići	parcela Zidine na ušću rijeke Goruše u rijeku Bosnu	Arheološki lokalitet, kakanjska kultura	I kategorija	Rehabilitacija tip B, sačuvati originalne fragmente
2.	Arheološko područje - Prahistorijsko naselje na lokalitetu Okolište u naseljima Okolište i Radinovići	parcela Bregovi, između naselja Okolište i Radinovići	Arheološki lokalitet, kakanjska i butmirska kultura, istraživanja vršena 1963,1966, 2003-2008. god.	Nacionalni spomenik Odluka br. 05.2-2-159/06-3	Rehabilitacija tip A, postupati po Odluci br. 05.2-2-159/06-3
3.	Zbilje	naselje Zbilje, Krstac, 2 km na pravcu prema Kiseljaku	Arheološki lokalitet, butmirska kultura, bronzano i željezno doba	I kategorija	Rehabilitacija tip B, konzervacija ostataka
4.	Donje Moštre	naselje Donje Moštre, sjeverno 5 km od Visokog	Arheološki lokalitet, butmirska kultura	II kategorija	Rehabilitacija tip A,
5.	Dvor	naselje Dvor, jugoistočni 6 km od Visokog	Arheološki lokalitet, butmirska kultura	II kategorija	Rehabilitacija tip A
6.	Hadžići	naselje Hadžići, desna obala Radovljanske rijeke, sjeverozapadno 10 km od Visokog	Arheološki lokalitet, butmirska kultura	II kategorija	Rehabilitacija tip A, konzervacija ostataka
7.	Gorani	naselje Gorani, lokalitet Lopate, lijeva obala rijeke Fojnice, 5 km uzvodno od Visokog	Arheološki lokalitet	II kategorija	Rehabilitacija tip A, konzervacija ostataka i fragmenat

8.	Ginje	naselje Ginje u podnožju uzvišenja Glavica, na lijevoj obali rječice Kraljušnice	Arheološki lokalitet - višeslojan	II kategorija	Rehabilitacija tip A
9.	Čifluk	naselje Čifluk, 1.5 km jugoistočno od naselja Ginje	Arheološki lokalitet	II kategorija	Rehabilitacija tip A

Metalno doba

Značajni lokaliteti iz metalnog doba na području Općine koje treba zaštititi:

Red.broj	Spomenik ili spomenička cjelina	Lokacija	Opis	Valorizacija	Intervencija
1.	Hadžići	brdo Gradina	Arheološki lokalitet, Veliki i Mali grad, starije željezno doba	I kategorija	Rehabilitacija tip A, zaštićen zbog nedostupnosti
2.	Porječani	brdo Gradina, iznad pruge, desna obala rijeke Bosne, nizvodno 6 km od Visokog,	Arheološki lokalitet, neistražen	II kategorija	Rehabilitacija tip A, nedostupan
3.	Kopači	brdo Gradina, naselje Kopači, desna obala rijeke Bosne 2.5 km uzvodno od Visokog	Arheološki lokalitet, kasno bronzano i željezno doba	I kategorija	Rehabilitacija tip A, sačuvan, nedovoljno istražen
4.	Vratnica	Gornji Skladovi	Arheološki lokalitet, mlađe željezno doba, zaštitno iskopavanje 1966. godine.	II kategorija	Rehabilitacija tip A, nedostupan
5.	Gračanica	Malo Čajno	Arheološki lokalitet, starije i mlađe željezno doba	II kategorija	Rehabilitacija tip A
6.	Mokronoge	Gradac, Gunjače, lijeva obala rječice Radovljanke	Arheološki lokalitet, željezno doba i antika	III kategorija	Rehabilitacija tip A
7.	Zbilje	Krstac, iznad desne obale rijeke Fojnice, 2 km uzvodno od Visokog	Arheološki lokalitet, izvršeno rekognosciranje, željezno i bronzano doba	II kategorija	Rehabilitacija tip A, neistražen

Antičko doba

Značajni lokaliteti iz antičkog doba na području Općine koje treba zaštititi:

Red.broj	Spomenik ili spomenička cjelina	Lokacija	Opis	Valorizacija	Intervencija
1.	Gornje Moštre	parcela Svibe, 4.5 km sjeverno od Visokog	Arheološki lokalitet, naselje, fragmenti keramike, rimski crijep	II kategorija	Rehabilitacija tip A, sačuvan, neistražen
2.	Seoča	brdo sa vrhovima Veliki i Mali gradac, 6-7 km sjeverno od Visokog	Arheološki lokalitet, ostaci antičke utvrde, rekognosciranje 1978. godine	II kategorija	Rehabilitacija tip A
3.	Maurovići, Tomaševac	lokalitet Tomaševac, desna obala Radovljanske rijeke	Arheološki lokalitet, fragmenti keramike i opeka	III kategorija	Rehabilitacija tip A, loši uvjeti za istraživanje
4.	Maurovići	lokalitet Omejak, brdo Gradac na lijevoj obali Radovljanske rijeke, nasuprot Tomaševcu	Arheološki lokalitet, ostaci kompleksa zgrada antičke i srednjovjekovne utvrde	I kategorija	Rehabilitacija tip B, manja sanacija srednjovjekovnih zidina
5.	Kralupi, Gradac	lokalitet Gradac, Ramadanovci, između rječica Godušice i Kraljušnice	Arheološki lokalitet, višeslojan, ostaci antičke utvrde	II kategorija	Rehabilitacija tip A, nepristupačan, neistražen

Srednji vijek

Značajni lokaliteti iz srednjeg vijeka na području Općine koje treba zaštititi:

Red.broj	Spomenik ili spomenička cjelina	Lokacija	Opis	Valorizacija	Intervencija
1.	Historijsko područje Stari grad - Visoki	vrh brda (Grad) Visočica, na južnoj strani Visokog	Arheološki lokalitet - višeslojan, utvrda, vršena istraživanja 1976, 2007. i 2008. Slučajni nalaz ulomaka arhitektonske plastike portala 1994. godine	Nacionalni spomenik Odluke br. 05.1-2-1047/03-2; 05.2-2-1047/03-12; 05.1-02-106/09-2;	Rehabilitacija tip B, postupiti po Odlukama br. 05.1-2-1047/03-2; 05.2-2-1047/03-12; 05.1-02-106/09-2; Zaštitni konzervatorsko-restauratorski radovi izvršeni 2011. Godine

2.	Grajani	lokalitet Bedem - Kuline, 5 km od Visokog prema Kiseljaku, na desnoj obali rijeke Fojnice	Arheološki lokalitet- utvrda, nisu vršena istraživanja	I kategorija	Rehabilitacija tip A, zaustaviti eksploataciju kamena
3.	Malo Čajno	brdo Grad- Čajangrad, na desnoj obali rijeke Goruše, na putu ka nekadašnjem gradu Bobovac	Arheološki lokalitet- utvrda, nisu vršena istraživanja, u podnožju pronađena „Nespina ploča“ i ostaci grobne kapelice	I kategorija	Rehabilitacija tip A
4.	Dobrinje	lokalitet Zavidovići, na desnoj obali rijeke Bosne, 7 km sjeverozapadno od Visokog	Arheološki lokalitet- utvrda, nisu vršena istraživanja	I kategorija	Rehabilitacija tip A
5.	Kopači	lokalitet Gradina, na desnoj obali rijeke Bosne, 2 km istočno od Visokog	Arheološki lokalitet- utvrda, nisu vršena istraživanja	I kategorija	Rehabilitacija tip A
6.	Sebinje, općina Kakanj	lokalitet Grad, 20 km sjeverozapadno od Visokog u blizini sela Sebinje	Arheološki lokalitet- utvrda, nisu vršena istraživanja, nepristupačan teren	I kategorija	Rehabilitacija tip A
7.	Arheološko područje Mili – Arnautovići, krunidbena i grobna crkva bosanskih kraljeva	lokalitet Zidine u naselju Arnautovići neposredno uz prugu Visoko-Kakanj	Arheološki lokalitet - višeslojan; 4 horizonta, istraživani: 1909, 1910, 1967, 1976, 1977 i 1988. god.	Nacionalni spomenik Odluke br. 06-6-894/03-2; 06-6-894/03-2; 05.2-2-106/09-3	Rehabilitacija tip B, postupiti po Odlukama br. 06-6-894/03-2; 05.2-2-106/09-3; zaštitni konzervatorski radovi 2011. godine
8.	Klisa	Lokalitet Klisa, Ispod brda Grad, na njegovoj istočnoj strani	Arheološki lokalitet – ostaci zidina srednjovjekovne građevine, nekropola, manja istraživanja 1977. god.	I kategorija	Rehabilitacija tip B, gusto naseljeno, smanjena mogućnost za istraživanje
9.	Mladeš	lokalitet Zubača u blizini suvremenih grobalja	Arheološki lokalitet- nekropola, 4 stećka u obliku sanduka, orjentisani I-Z	III kategorija	Rehabilitacija tip A, konzervacija
10.	Džindići	brežuljak Grabošić u blizini sela Džindići	Arheološki lokalitet- nekropola, 5 stećaka u obliku sanduka	III kategorija	Rehabilitacija tip B, u lošem stanju, konzervacija

11.	Dobrinje	lokalitet Dobrinjac, uz put ka Buzićima	Arheološki lokalitet-nekropola, 4 stećka u obliku ploče i 4 sljemenika (jedan ukrašen), orijentisani I-Z	II kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni i utonuli u zemlju, konzervacija
12.	Porječani, Brdo	Zaseok Brdo, u blizini seoskih kuća	Arheološki lokalitet-nekropola, 3 stećka u obliku ploče i 1 sljemenik, orjentisani S-J	III kategorija	Rehabilitacija tip A, konzervacija
13.	Porječani, Grebac	lokalitet Grebac, 1.5 km od Porječana ka Kaknju	Arheološki lokalitet-nekropola, 4 stećka u obliku sljemenika i 1 sanduk, orjentisani S-J	III kategorija	Rehabilitacija tip A, konzervacija
14.	Buzići	na desnoj obali rijeke Bosne, iznad sela Buzići	Arheološki lokalitet-nekropola, 24 stećka u obliku sanduka i 3 sljemenika, orjentisani Z-I	II kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni i utonuli u zemlju, konzervacija
15.	Buzići, Mokronozi	lokalitet Brijest na lijevoj obali rijeke Bosne	Arheološki lokalitet-nekropola, 3 stećka u obliku sanduka, orjentisani Z-I	II kategorija	Rehabilitacija tip B, slabo očuvani, konzervacija
16.	Maurovići	lokalitet kraj ceste ka Slatini, u blizini starog muslimanskog greblja	Arheološki lokalitet-nekropola, 8 stećka u obliku sanduka, 3 ploče i 2 sljemenika, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, konzervacija
17.	Maurovići, Strana	njiva Strane, kraj puta ka Mokronozima	Arheološki lokalitet-nekropola, 4 stećka u obliku sanduka i 1 ploča, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, konzervacija

18.	Uvorići	lokalitet Kadinjača, u Polju	Arheološki lokalitet-nekropola, 6 stećaka u obliku sanduka, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, konzervacija
19.	Zbilje	zajedno sa pravoslavnim grobljem, na desnoj obali rijeke Fojnice	Arheološki lokalitet-nekropola, 4 stećaka u obliku sanduka, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, konzervacija
20.	Tušnjići	šuma Junuzovića u blizini sela Tušnjići	Arheološki lokalitet-nekropola, 63 stećaka u obliku sanduka i 6 sljemenika, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, u veoma lošem stanju, konzervacija
21.	Gorani	na lijevoj obali rijeke Fojnice	Arheološki lokalitet-nekropola, 19 stećaka u obliku sanduka i 2 sljemenika (82 stećka, Š. Bešlagić, 1971.), orijentisani Z-I	II kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, u veoma lošem stanju, konzervacija
22.	Ginje	zaseok Gorašnica, lokalitet Glavica	Arheološki lokalitet-nekropola, 10 stećaka u obliku sanduka, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, konzervacija
23.	Ginje	lokalitet Polje	2 osamljena stećka u obliku sanduka, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tipa B, konzervacija
24.	Dvor	na brežuljku Gorašnica, nedaleko od sela Dvor	Arheološki lokalitet-nekropola, 20 stećaka u obliku sanduka	III kategorija	Rehabilitacija tip B, utonuli, konzervacija
25.	Goduša	lokalitet Grebljice, u zaseoku Rajčići	Arheološki lokalitet-nekropola, 7 stećaka u obliku sanduka, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tipa B, konzervacija
26.	Čifluk	u okviru današnjeg pravoslavnog greblja	Arheološki lokalitet-nekropola, 32 stećka u obliku sanduka, orjentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tipa B, konzervacija

27.	Zagorice	u okviru današnjeg pravoslavnog greblja	Arheološki lokalitet- nekropola, 1 stećaka u obliku sanduka i 1 sljemenik (bilo 4, S. Perić, Arh. leksikon, 1988), orijentisani Z-I	III kategorija	Rehabilitacija tipa B, konzervacija
28.	Podvinci	u okviru današnjeg muslimanskog greblja, u krugu džamije	Arheološki lokalitet- nekropola, 18 stećaka u obliku sanduka i 4 sljemenika	III kategorija	Rehabilitacija tip B, loše očuvani i dislocirani, konzervacija
29.	Malo Čajno	Lokalitet Zgonovi u okviru starog groblja	Arheološki lokalitet- nekropola, 11 stećaka u obliku sanduka	II kategorija	Rehabilitacija tip B, loše očuvani i dislocirani, konzervacija
30.	Arnautovići - samostan	Lokalitet Zidine u naselju Arnautovići, neposredno uz prugu Visoko-Kakanj	Arheološki lokalitet – prvi franjevački samostan, 14.v.	Privremena lista nacionalnih spomenika BiH pod br. 765	Rehabilitacija tip B, zaštitni konzervatorski radovi 2011
31.	Malo Čajno	Lokalitet Crkvište (Crkvenište)	Arheološki lokalitet – ostaci crkve, srednji vijek	II kategorija	Rehabilitacija tip B

Osmanski period

Značajni lokaliteti i graditeljske cjeline iz osmanskog perioda na području Općine koje treba zaštititi:

Red.broj	Spomenik ili spomenička cjelina	Lokacija	Opis	Valorizacija	Intervencija
1.	džamija na Percu	Perutac mahala	jednostavna džamija, četvrtaste osnove sa kamenom munarom i mezarje	III kategorija	Rehabilitacija tip C, treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
2.	Šerefudin ili Čaršijska džamija	bila locirana u centru Stare čaršije, 1969.god. srušena, 1980. god. Bjela džamija	arhitektonska cjelina, arh. Zlatko Ugljen, međunarodno priznanje Aga-Kan	I kategorija	Rehabilitacija tip C, novi objekat - značaj arh.cjeline

3.	Hadži Muruvetova džamija ili džamija na Kraljevcu	brežuljak Kraljevac, Visoko	jednostavna džamija sa drvenom munarom i mezarje, postojao šedrvan do 1930, od 1980. god. fontana; arh. lokalitet – višeslojan, slučajni nalaz fragmenta arhitektonske plastike 2013.	I kategorija	Rehabilitacija tip B, treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
4.	džamija Saračica	uz lijevu obalu Kraljevačkog potoka u blizini nekadašnje tabhane	jednostavna džamija, četvrtaste osnove, bondruk sistem sa kamenom poligonalnom munarom, mezarje i turbe	II kategorija	Rehabilitacija tip A, turbe zamjenjeno, zaštititi kao cjelinu
5.	Graditeljska cjelina -Tabačka džamija	na lijevoj obali rijeke Fojnice u blizini nekadašnje tabhane	nakon poplave 1871. god. obnovljena, jednostavna džamija sa drvenom munarom i mezarje	Nacionalni spomenik Odluka br. 08.2-6-801/03-9	Rehabilitacija tip B, postupiti po Odluci br. 08.2-6-801/03-9; projekat restaur.-konzerv. radova traje od 2005. godine
6.	Alaudinova ili Šadrvarska džamija	Visoko - centar, ulica Šadrvan	postojala 1557. god., 1911. god. izgorjela, obnovljena 1915. god. četvrtaste osnove sa potkupolnim trijemom, mezarjem i šadrvanom. 1980. godine rekonstruisana je munara, a 1996. dograđen je mekteb	I kategorija, Privremena lista nacionalnih spomenika pod br. 760	Rehabilitacija tip A, zaštita kao zaštita nacionalnog spomenika
7.	Veliko mezarje kod mosta na rijeci Bosni	na desnoj obali rijeke Bosne, u blizini mosta, na pravcu od željezničke stanice ka čaršiji	mezarje, veliki broj nišana, a najstariji datirani iz 1734/35. god. Novoizgrađeno turbe 2004. godine šejh hafizu Husni ef. Numanagiću	II kategorija	Rehabilitacija tip A, zaštititi kao cjelinu
8.	orginalna kamena ploča sa zgrade Medrese koja je stradala	orginalna ploča iz 1838. god. uzidana na objektu bez arh. osobnosti iz 1911.	Iz teksta na ploči se vidi da je objekat Medrese sagrađen 1838. god.,	II kategorija	Rehabilitacija tip A,

	1911. god. u požaru	god. na uglu dvije ulice u centru Visokog	dobrovoljnim priložima mještana, a zemljište je poklonio Ahmet-ef Pinjagić		
9.	Dučan (drugi srušen)	Visoko - centar, ulica Mule Hodžića br. 3, (dućan na br. 15 srušen i izgrađen novi objekat)	Dučan sa magazom u prizemlju i katom – doksat s 4 prozora sa mušepcima. (Dućan na br. 15 imao je prednji dio od drveta –čefenak, zadnji dio -magaza sa katom – srušen)	II kategorija	Rehabilitacija tip B, sačuvati originalnost, revitalizacija; dućan na br. 15 srušen
10.	Staro mezarje u Stuparićima	uz cestu, nedaleko od sela Stuparići	pored stećaka, nalaze se i 3 masivna nišana - vidljiv prelazak stećka u nišan	I kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
11.	Staro mezarje u Zbilju	uz desnu obalu rijeke Fojnice	uz staro pravoslavno greblje, 2 nišana većih dimenzija, nekoliko utounulih stećaka uz krstače na jabukama	II kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
12.	Staro mezarje u Grajanima	padina Bedem ispod Kulina (predanje da je nekada tu bila tamnica) u selu Grajani	mezarje je aktivno, stari nišani u mezarju pored ograde, a ima ih i u šikari ispod Kuline	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
13.	Mezarje na brijegu Smrekatnica	uz cestu nedaleko od sela Dvor na brežuljku Smrekatnica	mezarje podjeljeno na 3 dijela cestama, u prvom dijelu 4 nišana, u srednjem 40 od kojih 4 velika	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
14.	Mezarje u Vidovićima - Šehitsko mezarje	na brežuljku Bisag u selu Vidovići (predanje nekad bila hastahana - bolnica)	aktivno mezarje, 10 starih nišana karakterističnog obika i ukrasa	I kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
15.	Staro mezarje Zagorice „Svatovsko“	na Medinovcu u selu Zagorice	zaraslo u gustu šumu uz mezarje su i 2 stećka	III kategorija	Rehabilitacija tip B, slabo očuvani, konzervacija

16.	Staro mezarje "Debeli Nišan" Hlapčevići	uz stari put Visoko-Kakanj ispod sela Hlapčevići	naziv dobilo prema 2 velika nišana, među najstarijim iz perioda turskog osvajanja Bosne, tu je još 15 nišana uglavnom vojničkih	I kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, zarasli, nakrivljeni, konzervacija
17.	2 stara mezarja u Lisovu "Svatovsko", "Starčevo Greblje"	zaseok Baskije u blizini sela Lisovo - Radovljanski kraj, jedno u blizini drugog	zapušteno, zaraslo u šikaru, polupani nišani, utonule humke, 2 velika nišana; na ovom lokalitetu pronađena i rimska ara - žrtvenik	II kategorija	Rehabilitacija tip B, oštećeni, zarasli, nakrivljeni, konzervacija
18.	Staro mezarje u Džindićima	na strani ispod brda Kalina (selo Džindići staro naselje - spominje se 1798/99. god.)	najstariji nišani datiraju iz 1658. god.	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
19.	Džamija i mezarje u Radovlju	u selu Radovlje	mezarje aktivno, ima nekoliko starih nišana	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
20.	Mezarje i turbe u Seoči (Donja i Gornja Seoča)	uz potok Dragan, na početku Seočkog polja, uz rijeku Bosnu i u Gornjoj Seoči turbe - srušeno	po predanju (zabilježio M.F.) u turbetu sahranjen šehid poginuo na Debelom Nišanu, a glavu donio na potok Dragan, najstariji datirani nišan 1606/7. Turbe u Gornjoj Seoči srušeno.	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija; Turbe u Gornjoj Seoči srušeno zbog dotrajalosti.
21.	Šehidsko mezarje i dva turbeta u Švrakinim Kahvama, Topuzovo Polje	iznad puta Visoko Kakanj, uz puteljak prema Ravnama	po predanju (zabilježio M.F.) u jednom turbetu sahranjen Selimbaba i potiče iz vremena sultana El Fatiha, a u drugom šejh hafiz Omer-ef. Paloš	II kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
22.	Mezarje u Arnautovićima	uz cestu prema Grčanici, na strani prema Taukčićima	aktivno mezarje, 10 starih nišana ukrašenih sa sabljama i noževima, najstariji datira iz 1590.god.	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija

23.	Mezarje u Uvorićima	staro mezarje na Kratinama	po predaju (zabilježio M.F.) poginula 3 brata, Kulak obezglavljen jahao do Kratina, Uluk došao do brda - Ulukovac, a treći došao na Velike Nišane u Slatini	III kategorija	Rehabilitacija tipa A, održavanje i manja sanacija
24.	Mezarje "Debelih Nišana" ili "Veliki Nišan"	na putu prema Gračanici, između Arnautovića i Uvorića, na mjestu zvanom Caporić	ističu se 4 nišana od kojih je jedan najveći- uzglavni nišan 1,66 m, najstariji označen iz 1550.god., ista legenda za 3 brata je vezana i za ovo mezarje	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
25.	Mezarje u Tramošniku	pored puta za Busove, nedaleko od sadašnje džamije	aktivno, nekoliko starih nišana, 2 šehidska, najstariji datira iz 1763. god. Horoz-baša (pobuna visočkih baša 1748.god)	II kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
26.	Mezarje u Goruši, Gračanica	u blizini jame ugljenkopa u Goruši	nišani sa turbanima uklesanim sabljama i rozetama i nišani u obliku preslica, podsjećaju na krstače	II kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
27.	Mezarje u Velikom Čajnu	do njive Laptova, u Gornjem Selu ili Mahali	stari šehidski nišani, iz XV i XVI stoljeća	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
28.	Mezarje u Lozniku (Lozoviku)	uz džamiju prema (zapisu M.F.), staru 300 godina, koju je sagradio neki Imamović	aktivno, nekoliko starih nišana, najstariji datira iz 1782. god.	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
29.	Mezarje u Vjesolićima	njiva Potrkinja u Vjesolićima	najstariji nišani datiraju iz 1869. god.	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija

30.	dva mezarja u selu Lužnica "Na Tekiji" i "Šehidova Luka"	u selu Lužnici i ispod Čajangrada	u mezarju Na Tekiji 10 nišana - svatovsko, Šehidsko Mezarje, nišani bez turbana	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
31.	Mezarje "Debeli Hrastovi"	lokalitete "Debeli Hrastovi", između Brezovika i Šainovića	oveće mezarje, nišani utonuli i zarasli, najstariji označen datira iz 1668. god.	III kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
32.	Džamija, mezarje i dva turbeta u Podvincima	uz džamiju u Podvincima	prema predanju staru džamiju izgradila djevojka prodavši ruho, 2 turbeta pripadaju šehovima koji su ubijeni i s glavama u rukama, jedan došao do Sastavaka, a drugi u Podvince	II kategorija	Rehabilitacija tip A, zaštititi kao cjelinu
33.	Džamija i mezarje u Goduši	na granici sela Poređe i Goduša (Goduša - jedno od najstarijih sela ovoga kraja)	mala džamija od kamena sa starim natpisom na ulazu i zidanom munarom, oko nje mezare još uvijek aktivno; izgrađena prije 1565. godine	I kategorija, Podnešena peticija za proglašenje nacionalnim spomenikom BiH	Rehabilitacija tip A, zaštititi kao zaštita nacionalnog spomenika
34.	Džamija u Karićima, općina Vareš	u selu Karići	džamija od drveta sagrađena 1716. god., od ranije bilo dovište, po predanju, mezarje oko džamije je šehidsko	II kategorija	Rehabilitacija tip A, zaštititi kao cjelinu
35.	Džafića han	uz stari put Visoko-Kakanj nedaleko od Debelih Nišana, kod mosta na rijeci Radovljanki	prostran objekat, četvrtaste osnove, pokriven šindrom, od čerpića, u prizemlju štala, na katu sobe za spavanje	III kategorija Podnešena peticija za proglašenje nacionalnim spomenikom BiH	Rehabilitacija tip C, srušen
36.	Turbe u Bradvama – Kardaševo turbe	Na lijevoj strani puta Moštre-Radovlje u selu Bradve	Po kazivanjustaro preko 200 godina, tri puta rušeno, dimenzija 4x4 m, visine 2 m	III kategorija	Rehabilitacija tip B, generalno renovirano 1984. godine

37.	Nakšibendijska tekija	Ulica Oruča br. 20	Kontinuitet Nakšibendijskog reda može se pratiti od 15.v. kad je osnovana iako je mijenjala lokaciju objekta	Privremena lista nacionalnih spomenika BiH pod br. 762	Rehabilitacija tip A
-----	------------------------------	--------------------	--	--	----------------------

Austrougarski period

Značajni lokaliteti i graditeljske cjeline iz austrougarskog perioda na području Općine koje treba zaštititi:

Red.broj	Spomenik ili spomenička cjelina	Lokacija	Opis	Valorizacija	Intervencija
1.	Osnovna škola na Kraljevcu	nasuprot džamije na Kraljevcu, na putu za Gornje Rosulje	izgrađena 1910., neoklasicizam, dogradnja 1961. god., narušena autentičnost	I kategorija	Rehabilitacija tip C, treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
2.	Graditeljska cjelina – samostan sv. Bonaventure - Franjevačka gimnazija i crkva - Zgrada Konvikta u kompleksu Franjevačke gimnazije	lokacija Dragača, u blizini željezničke stanice, na desnoj obali rijeke Bosne	građena 1900. god., po projektu (I.Holz), kasnije dograđivana, u dvorištu bista fra G.Martića - autor I.Meštrović	Nacionalni spomenik Odluka br. 07.3-2.3-73/12-19	Rehabilitacija tip C, postupiti po Odluci br. 07.3-2.3-73/12-19
		lokacija Dragača, u blizini željezničke stanice, na desnoj obali rijeke Bosne	izgrađen 1929. god., nakon II svjetskog rata pretvoren u kasarnu, 1995. god. objekat je vraćen u posjed franjevaca		
3.	Željeznička stanica	na desnoj obali rijeke Bosne	jednostavan katni objekat, u prizemlju je javni prostor, a na katu stambeni, izgrađena 1882. godine	III kategorija	Rehabilitacija tip B, treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
4.	Graditeljska cjelina - Crkva sv. Prokopija u Visokom	ispod lokacija Klisa i Grada, uz cestu Visoko-Kiseljak	Nije poznato kad je izgrađena, obnovljena 1853. god.	Nacionalni spomenik Odluka br.07.2-2-32/04-3	Rehabilitacija tip B, postupiti po Odluci br. 07.2-2-32/04-3
5.	Zgrada kotarskog ureda i suda	na lijevoj obali rijeke Fojnice u blizini ušća u rijeku Bosnu, na Jaliji, danas zgrada Općine Visoko	izgrađena 1895. god. u pseudo-maurskom stilu, jednokatnica, poslije II svjetskog rata, dozidana još jedna etaže	I kategorija	Rehabilitacija tip C, treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu

6.	Zgrada gradske općine - Beledija	uz glavnu cestu na Jaliji, danas zgrada Zavičajnog muzeja - Visoko	izgrađena 1902. god. arh. L. Jungvirth, jednokatnica u pseudo-maurskom stilu	I kategorija	Rehabilitacija tip B , treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
7.	Poslovno-trgovački objekat (Leopold Šajber)	uz glavnu cestu na Jaliji, preko puta Općine, danas zgrada općinskog ZK ureda	izgrađena 1908. god., jednostavna jednokatnica u secesionističkom maniru	II kategorija	Rehabilitacija tip B , treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
8.	betonski most preko rijeke Bosne	na rijeci Bosni u Visokom	pisani dokumenti o mostu na ovoj lokaciji datiraju od 1447.god., više puta građen, 1927/29. (A.Til) 5 kula povezanih lukovima,završava se betonskom ogradom, više puta rekonstruiran, 1975. god. postavljena rasvjeta	II kategorija	Rehabilitacija tip C , treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
9.	Jevrejsko groblje	Varoško polje, na lijevoj obali rijeke Fojnice,i uz put Visoko-Kiseljak, u blizini sela Zbilje	85 nadgrobnih, kamenih spomenika i spomen obilježje Jevrejima -žrtvama iz II svjetskog rata	II kategorija	Rehabilitacija tip A, održavanje i manja sanacija
10.	Sokolski dom (sala "Partizan")	na lijevoj obali rijeke Fojnice, na Jaliji, uz glavnu saobraćajnicu, danas Fiskulturni dom „Partizan“	izgrađen 1932-34.god.,objekat pravougaone osnove, sala za vježbanje i pozornica, fasada urađena u secesionističkom maniru	I kategorija	Rehabilitacija tip B, treba zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
11.	stambena arhitektura - orijentalni elementi	objekti u ulicama i na uglovima ulica: Skopljaka br. 1, 3, 7, 9, 13, 15, 21, 41; Braće	izgrađene nakon 1912.god, zidane, pokrivene crijepom, sa orijentalnim elementima, kuća	II kategorija	Rehabilitacija tip B , treba zaštititi postojeći izgled objekata kako bi

		Zečevića 12, 21, 25, 28, 29; Delahmetovića br.1; Pinjagića br. 1; Hadžihasanova br. 5, 7, 8, 24, 27, 44; Kralja Tvrtka br. 49, 56; Oruča br. 7, 15, 31; Donja Mahala br. 8; Hazima Dedića br. 20; Čabaravdića br. 7, 29; Sinanagića br. 2; Mule Hodžića br. 3, 32, 37;	E.Durajlića u Ul braće Zečević - odstupilo se od primjene tradicionalnog		se zaštitili dijelovi ambijentalne cjeline
12.	stambena arhitektura - zapadnoevropski elementi	objekti u ulicama: Dr Džananovića br. 1, 2 i 3, Mule Hodžića br. 2, 4, 19, 33, 41; Kralja Tvrtka br. 9	izgrađene nakon 1912.god, zidane, pokrivene crijepom, sa elementima zapadnoevropske kulture: oblik stepeništa, kapije i ograde od kovanog željeza, fasade sa balkonskom ogradom i sl.	II kategorija	Rehabilitacija tip B , treba zaštititi postojeći izgled objekata kako bi se zaštitili dijelovi ambijentalne cjeline

Period između dva svjetska rata i nakon II svjetskog rata

Značajni lokaliteti i graditeljske cjeline iz perioda između dva svjetska rata i nakon II svjetskog rata na području općine koje treba zaštititi:

Red.broj	Spomenik ili spomenička cjelina	Lokacija	Opis	Valorizacija	Intervencija
1.	spomen kosturnica sa skulpturom u Gradskom parku	Gradski park na lijevoj obali rijeke Bosne, stara musala	izgrađena 1970. god., spomen kosturnica palim borcima NOR-a, autor: M.Kocković	I kategorija	Rehabilitacija tip A, zaštititi postojeći izgled kao cjelinu
2.	spomen kosturnica u krugu bivšeg garnizona "A.Fetahagić" - kasarna Teufik Buza Tufo	u krugu bivšeg garnizona "Ahmet Fetahagić" – kasarna Teufik Buza Tufo, preko puta Starog greblja na ulazu u Visoko	izgrađen 1975.god. Posvećena 7 partizana poginulih 1943. god.	II kategorija	Rehabilitacija tip A, zaštititi postojeći izgled kao cjelinu

3.	spomen ploče i spomen reljefi borcima NOB-a	na glavnoj fasadi željezničke stanice, na domu "Partizan", na kući Mehe Patka, na portirnici KTK, na Šajberovoj kući, na fasadi škole u D.Moštru, G.Zimča, na željezničkoj stanici Porječani, na kući I. Zečevića i spomen domu u Vratnici, na spomen domu u Čekrčićima, u školi A.Fetahagić danas Safvetbeg Bašagić	spomen ploče i spomen reljefi za borce NOB-a iz visočkog kraja	II kategorija	Rehabilitacija tip B, neke od spomen ploča i reljefa više ne postoje
4.	biste poginulih boraca NOB-a	u Gradskom parku, KTK Visoko, u holu škola u Visokom, Dobrinja i D. Moštre, u krugu firme Kovina	spomen biste za borce NOB-a iz visočkog kraja	II kategorija	Rehabilitacija tip B, većina više ne postoji
5.	spomen česma borcima NOB-a	u selu Buci	spomen česma za borce iz NOB-a	II kategorija	Rehabilitacija tip B
6.	spomen obilježja šehidima i palim borcima 1992-1995. god	<ol style="list-style-type: none"> 1. Centralno spomen obilježje šehidima i poginulim borcima '92-'95 – Ulica Branilaca, Visoko 2. Spomen obilježje šehidima i poginulim borcima – Podvinci i Goduša 3. Spomen česme na lokacijama: Gračanica, Smršnica, Dolovi, Porječani, Buzići, Buci, Grajani, Arnautovići, Stari grad – Klisa, Radovlje, Dol, Donje Moštre, Buzić Mahala, Kula Banjer, Vratnica, naselje Luke, Srhinje i Goduša 		II kategorija	Rehabilitacija tip B

Član 75.

(Zaštita kulturno-historijskog naslijeđa)

Obaveza nadležnih organa je da obezbijede zaštitu i očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa i da u postupku izrade i donošenja detaljnih planskih dokumenata obezbijede odgovarajuću saradnju nosioca izrade planskih dokumenata sa nadležnim institucijama za očuvanje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa.

15. Zaštita i unapređenje okoliša

Član 76.

(Zaštita i unapređenje okoliša)

Sa aspekta zaštite i unapređenja okoliša sačuvati i unaprijediti kvalitet zraka, vode i tla, održati postojeću biološku raznolikost (biodiverzitet), kao i poboljšati sveukupni kvalitet života stanovnika Općine, te izbjeći svaki vid degradacije okoliša.

Degradirane površine sanirati i rekultivirati u skladu sa zakonskom regulativom.

Sve intervencije u prostoru moraju biti usklađene sa održivim razvojem.

16. Ugrožena područja

Član 77.

(Bujična područja i erozivna zemljišta)

Kao ugrožena bujična područja i erozivna zemljišta na području Općine utvrđuju se:

- Usijela,
- Prljuga,
- Podgorani,
- Podtušnjići,
- Gornji Poriječani,
- Goruša,
- Radovljanski potok,
- Dautovci,
- Jelašje potok,
- Muhašinovički potok,
- Zimačnica potok,
- kao i drugi nagnuti prostori gdje su vidljivi tragovi erozije ili se erozija može pojaviti usljed nepravilnog korištenja zemljišta ili biljnog pokrivača.

Član 78.

(Plavna zemljišta)

Kao plavna zemljišta na području Općine utvrđuju se dijelovi zemljišta uz vodotokove rijeka: Bosne, Fojničke rijeke, lokalnih potoka (Muhašinovički potok, Gračanička rijeka, potok Godušica, potok Zimačnica), a najčešće plavna zemljišta su:

- dio područja Arnautovići,
- dio područja Topuzovo Polje
- Borak,
- dio Luke u Visokom i Podvanj u naselju Ozrakovići,
- dio Mulića polja,
- dio Dobrinjskog polja, Donja Seoča, Banjer,
- dio Poriječanskog polja,
- Moštransko polje,
- od mosta Moštre-Porječani do ade u Okolišću,
- naselje Prijeko i lokalitet Mirića mlin.

Član 79.

(Bujična i plavna područja)

Prostornim planom utvrđene su mjere zaštite od poplava i erozija, na osnovu usvojenih Operativnih planova odbrane od poplava na području općine Visoko, za čije provođenje su odgovorne nadležne institucije i općinske službe.

Član 80. (Klizišta)

Kao ugrožena područja - klizišta na području Općine utvrđena su:

- MZ Kula Banjer: Taukčići (2 lokaliteta),
- MZ Porječani: Skoparanovići (zaseok Grab), Porječani, Zagornice,
- MZ Arnautovići: Mulići-Alaudin, Mulići, Tuk,
- MZ Vratnica: Haldija, Isakovići, Gornja Vratnica,
- MZ Radovlje: Tujlići, Kalići, Krečane, Lisovo,
- MZ Gračanica: Uvorići, Smršnica,
- MZ Podvinci: Podvinci (2 lokaliteta), Zukani, Bogošići,
- MZ Kralupi: Plaskovići, Vidovići, Holići, Dvor, Ginje,
- MZ Čekrekčije: Vrela, Dolipolje,
- MZ Buci: Grajani (zaseok Smajići), Stuparići,
- MZ Goduša: Luke,
- MZ Rosulje: Carica, Kraljevac,
- MZ Stari Grad: Klisa, Križ, Pertac, Kula, Podklisa,
- MZ Topuzovo Polje: Muhašinovići,
- MZ Zimča: Gornja Zimča,
- MZ Kolozići: Cakalovića Do(2 lokaliteta)

Prostornim planom utvrđene su lokacije klizišta, koje su s obzirom na propisanu razmjeru za izradu ove vrste planskog dokumenta, date orijentaciono, dok se detaljne granice (pozicionirane geokoordinatama, sa tačno utvrđenim površinama) moraju utvrditi drugim detaljnim planskim dokumentima.

Registar klizišta je detaljno opisan u tekstualnom dijelu Prostornog plana.

Obavezno je uspostavljanje katastra klizišta sa monitoringom na nivou općine, obrađenog u GIS-u.

Član 81. (Gradnja na klizištima)

Na zemljištima iz člana 80. ove odluke nije dozvoljena izgradnja bilo kakvih objekata niti izvođenje bilo kakvih radova koji mogu da ugroze stabilnost padina.

Izgradnja objekata i izvođenje radova na ovim zemljištima može se dozvoliti jedino uz prethodno pribavljeno mišljenje i uputstvo o načinu izvođenja radova od preduzeća koje je ovlašteno i kvalificirano za obavljanje poslova iz oblasti inženjerske geologije i fundiranja.

Član 82. (Minirana područja)

Zabranjeno je korištenje za bilo kakvu namjenu površina kontaminiranih minama i minsko – eksplozivnim sredstvima dok se ne izvrši njihovo deminiranje.

U Prostornom planu na grafičkom prilogu broj 16. tematske karte "Ugroženost prostora" prikazane su sumnjive površine preuzete od BHMACH-a i njihovog zadnjeg ažuriranja.

Proces deminiranja u općini mora biti usaglašen sa Strategijom protivminskog djelovanja BiH (2009-2019.), te donesenim općinskim operativnim planovima u procesu etapne realizacije deminiranja u skladu sa definiranim namjenama prostora.

U procesu realizacije etapnog deminiranja prostora, prioritet uvijek moraju imati građevinska zemljišta u urbanim područjima ili van njih namijenjena stanovanju, privrednim kompleksima, poljoprivrednoj proizvodnji, kao i područja saobraćajnih komunikacija i lokaliteti od strateškog značaja.

Član 83. (Korištenje opasnih materija)

Zabranjena je upotreba svih kancerogenih materijala, uređaja i postrojenja koja emitiraju radioaktivna zračenja štetna po zdravlje ljudi.

Obavezno je pojačati kontrolu nad privrednim subjektima hemijske i petrohemijske industrije koje koriste opasne hemijske materije, čija je koncentracija onečišćenja u vodu i zrak iznad dozvoljenih.

Član 84.

(Gradnja na uvjetno stabilnom i nestabilnom tlu)

Zabranjena je gradnja objekata na uvjetno stabilnim i nestabilnim terenima, dok se na osnovu tehničko-tehnoških ekspertiza ne utvrdi da je moguća izgradnja na takvim zemljištima.

Detaljne granice uvjetno stabilnih i nestabilnih terena potrebno je utvrditi kroz izradu detaljnih planskih dokumenata na geodetskim podlogama u razmjeri 1:1000 i 1:2500 koje omogućavaju detaljnije sagledavanje kategorija terena, što će direktno utjecati na uvjete građenja na pojedinim građevinskim zemljištima.

IV ZAŠTITA URBANOG STANDARDA

Član 85.

(Minimalni uvjeti zaštite urbanog standarda)

U cilju obezbjeđenja osnovnih životnih, graditeljskih i socijalnih uvjeta, određuju se minimalni uvjeti u cilju zaštite urbanog standarda:

- vodosnabdijevanje urbanog područja Visoko, vodom za piće, vršit će se iz gradske vodovodne mreže,
- u dijelovima urbanog područja Visoko, u obuhvatu Urbanističkog plana, a gdje još uvijek ne postoje tehnički uvjeti za vodosnabdijevanje stanovništva iz gradske vodovodne mreže, vodosnabdijevanje vodom za piće se može osigurati iz lokalnih izvora uz prethodnu sanitarnu kontrolu vode za piće,
- na ostalim urbanim područjima, snabdijevanje vodom za piće, do izgradnje centralnih vodoopskrbnih sistema, može se vršiti iz lokalnih izvora uz prethodnu sanitarnu kontrolu vode za piće,
- izgradnja vodovoda i drugih vodoopskrbnih objekata na području Općine, kao i upravljanje tim objektima i njihovo održavanje može se vršiti samo pod uvjetima propisanim važećom zakonskom regulativom,
- odvođenje otpadnih voda sa urbanog područja Visoko vršit će se putem gradske kanalizacione mreže,
- na dijelovima urbanog područja Visoko, gdje ne postoji sistem gradske kanalizacione mreže, do izgradnje kanalizacione mreže odvođenje otpadnih voda će se vršiti samo putem nepropusnih, propisno izgrađenih septičkih jama (pojedinačnih ili za više objekata),
- odvođenje otpadnih voda na ostalim urbanim područjima Općine, do izgradnje sistema kanalizacione mreže, će se vršiti putem nepropusnih, propisno izgrađenih septičkih jama,
- otpadne vode sa područja Općine ne mogu se neprečišćene ispuštati u otvorene vodotoke rijeka i potoka,
- sva urbana područja na području Općine moraju imati kvalitetno snabdijevanje električnom energijom, te svi objekti u kojima se obavlja određena djelatnost ili stanovanje moraju biti priključeni na električnu mrežu,
- urbana područja ili njihovi dijelovi moraju biti povezani sa telekomunikacijskim vodovima,
- urbana područja ili njihovi dijelovi moraju imati obezbijedene objekte društvene infrastrukture i urbane opreme (obrazovanje, objekti dnevnog snabdijevanja, zdravstvo, kultura, fizička kultura, vjerski objekti i sl.), ovisno o centralitetu, tj. njegovom statusu,
- koeficijent izgrađenosti za stambene cjeline unutar urbanih područja utvrđuje se urbanističkim planom ili provedbenim planskim dokumentima ili na osnovu stručne ocjene ovisno o statusu urbanog područja, u pravilu ne može biti veći od 1,
- urbana područja u Općini moraju biti povezana kolskim saobraćajnicama sa urbanim područjem Visoko.
- skupljanje i odvoz smeća sa urbanih područja Općine i deponovanje smeća će se vršiti na način i pod uvjetima utvrđenim u posebnoj odluci Općinskog vijeća, a u skladu sa Planom upravljanja otpadom.

V REŽIM GRAĐENJA

Član 86. (Režim građenja)

Prostornim planom, u skladu sa zakonom, na teritoriji Općine utvrđuju se slijedeći režimi građenja:

- Režim zabrane građenja – za područja od značaja za budući razvoj Kantona ili Općine, na kojima se ne dozvoljava nikakva izgradnja osim tekućeg održavanja i građevinskih zahvata s ciljem osiguravanja osnovnih higijenskih uvjeta;
- Režim građenja prvog stepena - predviđa se za sva područja za koja je planskim dokumentom šireg područja utvrđena obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata – zoning plana, regulacionog plana, urbanističkog projekta;
- Režim građenja drugog stepena - predviđa se za područja za koja je prostornim planom Kantona ili Općine utvrđena obaveza izrade urbanističkog plana, na osnovu urbanističkog plana i plana parcelacije;
- Režim građenja trećeg stepena - predviđa se za područja, utvrđena prostornog plana Općine, a za koja nije utvrđena obaveza izrade detaljnijih planskih dokumenata, a na osnovu Prostornog plana i plana parcelacije;
- Režim građenja četvrtog stepena - za područja za koja nije utvrđena obaveza donošenja plana parcelacije, a za koja se uvjeti za odobrenje građenja vrše po postupku koji je utvrđen Zakona o prostornom uređenju i građenju.

VI UVJETI ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE PROSTORA

Član 87. (Urbanistička saglasnost)

Građenje i izvođenje drugih zahvata u prostoru se odobrava u skladu sa Prostornim planom, odredbama ove Odluke, posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovu tih zakona i urbanističkom saglasnošću u domenu nadležnosti, kako je to utvrđeno važećom zakonskom regulativom.

Član 88. (Uvjeti građenja)

Građenje građevina i drugi zahvati u prostoru (u daljem tekstu: građenje) mogu se odobriti samo u okviru urbanih područja i na građevinskom zemljištu van urbanih područja u skladu sa njihovom namjenom, prema važećoj planskoj dokumentaciji.

Izuzetno, izvan granica urbanog područja i građevinskog zemljišta van urbanog područja, može se odobriti građenje koje, s obzirom na svoj karakter, zauzima prostore izvan urbanih područja i građevinskih zemljišta van urbanih područja, i to:

- infrastrukturni koridori (saobraćajna, energetska, komunalna, telekomunikaciona i dr.);
- zdravstvene, rekreacijske i sportske građevine;
- građevine za potrebe odbrane,
- stambene i privredne građevine poljoprivrednog proizvođača ili seoski turizam uključujući i sisteme za navodnjavanje;
- istraživanja, iskorištavanja i uređenja prostora prirodnih dobara (mineralne sirovine, poljoprivrede, šume);
- komunalne i slične građevine (deponije komunalnog otpada, centri za upravljanje otpadom, groblja, spomen obilježja i sl.)
- objekti na vodnim površinama (ribogojilišta, plutajuće platforme i sl.)
- dogradnja, nadogradnja i rekonstrukcija postojećih stambenih objekata, s tim da se korisna površina može povećati najviše do 50% postojeće korisne površine.

Član 89.

(Zaštićena područja, zone i pojasevi)

Izgradnja objekata i vršenje radova iz prethodnog člana ove Odluke ne može se odobriti na zemljištima koja su Prostornim planom, odredbama ove Odluke i drugim dokumentima utvrđena kao zaštićena područja, zone i pojasevi.

Izuzetno od prethodnog stava ovog člana, izgradnja objekata i vršenje drugih radova iz člana 88. ove Odluke može se odobriti, ako je to predviđeno odgovarajućim planom ili programom ili ako izgradnja i radovi služe u svrhu zaštite zemljišta ili ga unapređuju.

Član 90.

(Građenje na urbanim područjima i građevinskim zemljištima vanurbanih područja)

Građenje u prostoru na urbanim područjima i na građevinskom zemljištu vanurbanih područja, za koja Prostornim planom nije planirana izrada razvojnih i provedbenih planskih dokumenata će se vršiti prema sljedećim uvjetima:

- za nove objekte do dvije etaže visine (prizemlje i jedan sprat) rastojanje od postojećih ili planiranog susjednog objekta ne može biti manje od 6 metara i udaljenost od regulacine linije ne može biti manja od 3 metra,
- za nove objekte od tri i više etaža visine, rastojanje od postojećeg ili planiranog susjednog objekta ne može biti manje od 8 metara i udaljenost od regulacine linije ne može biti manja od 4 metra,
- nadležna općinska služba može odobriti i manje rastojanje između objekata, ali ne manje od 3 metra, pod uvjetom da na bočnim zidovima objekta nema otvora za osvjetljenje prostorija i da su zadovoljeni protupožarni uvjeti,
- u plohama rastojanja dozvoljava se izgradnja potpornih zidova, vanjskih stepenica, šahtova za osvjetljenje, rampi, podzemnih objekata za komunalije, skloništa, tarase, trafo i gasne stanice, jarboli, parkirališta i sl,
- rastojanje novih objekata od prizemnih objekata (garaže, pomoćni objekti, šupe itd.), može biti i manje, ako su zadovoljeni i drugi uvjeti iz ove Odluke, ali to rastojanje ne može biti manje od 3 metra i da su zadovoljeni protupožarni uvjeti,
- rastojanje između granice neizgrađene parcele i budućeg objekta ne može biti manje od 1,5 m,
- rastojanja između dviju zgrada mogu biti i manja, uz pisanu saglasnost investitora i susjeda, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju,
- u objektima kombinirane namjene (stambeno-poslovni objekti) ne može se odobriti poslovna djelatnost kojom se stvara buka, prašina, neugodni miris, para i drugi vidovi zagađenja i smetnji iznad zakonom utvrđenih normativa, koji ometaju normalnu funkciju stanovanja u samom objektu i u susjednim stambenim objektima,
- postojeći stambeno-poslovni objekti koji svojom djelatnošću ometaju normalnu funkciju stanovanja moraju svoju djelatnost uskladiti u roku koji odredi nadležna općinska služba,
- u objektima poslovne namjene može se odobriti određena djelatnost uz zakonom propisane uslove za tu djelatnost,
- nadležna općinska služba ne može izdati odobrenje za izgradnju stambeno-poslovnog objekta niti pretvaranje stambenog prostora u poslovni bez određene namjene, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

Pod postojećim objektima u smislu prethodnog stava ovog člana smatraju se svi stalni objekti bez obzira na njihov karakter (stambeni, trgovački, poslovni i slično).

Rastojanje se mjeri okomito na podužne vanjske zidove objekta (dubina) i paralelno sa zidom (širina).

Rastojanje se mjeri, odnosno ploha rastojanja se može prostirati po saobraćajnicama i zelenim površinama, do polovine njihove širine.

Ovi uvjeti se primjenjuju i na prostore za koje je Prostornim planom predviđena izrada planskih dokumenata u slučaju da isti nisu doneseni do momenta njihovog donošenja.

Član 91.
(Parcelacija)

Izgradnja objekata na građevinskim zemljištima, može se odobriti samo ako je prethodno izvršena parcelacija građevinskog zemljišta na građevinske parcele.

Izuzetno od prethodnog stava ovog člana može se odobriti gradnja pojedinačnog objekta na njemu pripadajućoj parceli uz uvjet ispunjenja minimalnih urbanističko-tehničkih uvjeta.

Parcelacija građevinskog zemljišta vrši se na osnovu detaljnih planskih dokumenata i planova parcelacije, a njena veličina zavisi od namjene, načina gradnje i drugih uvjeta koji su postavljeni u projektnom zadatku pri izradi planskih dokumenata.

Koeficijent izgrađenosti građevinske parcele (Ki) i procenat izgrađenosti građevinske parcele (Kp) će definirati veličinu i visinu objekta na toj parceli ovisno od njene namjene.

Minimalni urbanističko-tehnički uvjeti koje parcela mora ispunjavati su: priključak na elektro, komunalnu i saobraćajnu infrastrukturu.

Za minimalno pet i više objekata jednog investitora (pravno ili fizičko lice), na građevinskom zemljištu za koji je urađen plan parcelacije, plaćat će se naknada za drugu zonu pogodnosti kako je propisano odlukama Općinskog vijeća.

Član 92.
(Regulacione i građevinske linije)

Regulacionom linijom utvrđuje se pojedinačna građevinska parcela i njen odnos prema ostalim površinama.

Utvrđivanje regulacione linije se vrši u sklopu izrade provedbenih planskih dokumenata ili planova parcelacije, u slučaju da se radi o parceli za pojedinačni objekat, moraju se ispuniti minimalni urbanističko-tehnički uvjeti.

Građevinska linija predstavlja liniju do koje se može graditi, a može biti za pojedinačni objekat, građevinski blok, građevinski kompleks, može se poklapati sa regulacionom linijom (u slučaju formiranja ulične fasade ili kod objekata u nizu), ispod nivoa terena za podzemne objekte.

Utvrđivanje građevinskih linija se vrši u sklopu izrade provedbenih planskih dokumenata, a ako se formuliše za područja za koja nije predviđena izrada provedbenih planskih dokumenata onda se njome definira najistureniji dio objekta bez obzira na njegovu visinu.

Član 93.
(Namjena)

Namjena objekata mora biti u skladu sa Prostornim planom, ovom odlukom i važećom zakonskom regulativom.

Ukoliko objekti ne odgovaraju planiranoj namjeni za njih je predviđeno tekuće održavanje shodno važećim propisima.

Član 94.
(Namjena objekata u urbanom području)

Prostornim planim, namjena objekata unutar urbanog područja je planirana kao dozvoljena, uvjetno dozvoljena i zabranjena.

Dozvoljena namjena je: stanovanje, objekti društvene infrastrukture i urbanog standarda, poslovanje, privredni i poslovni objekti u sklopu poslovnih zona i poslovnih kompleksa.

Uvjetno dozvoljena namjena je: poslovni i proizvodni objekti koji ne ugrožavaju funkciju stanovanja, komunalni objekti u poslovnim zonama i poslovnim kompleksima.

Zabranjena namjena: objekti koji ugrožavaju čovjekovu okolinu i vikend objekti

Član 95.
(Namjena objekata na građevinskom zemljištu vanurbanog područja)

Prostornim planom je definirana osnovna namjena građevinskih zemljišta vanurbanog područja i to: stanovanje, poslovna zona, turizam, vikend naselje, aerodrom i deponija.

Na građevinskom zemljištu namjenjenom stanovanju dozvoljena je izgradnja stambenih objekata i objekata društvene infrastrukture, kao i manjih proizvodnih objekata koji ne narušavaju osnovnu funkciju stanovanja.

Za ostala građevinska zemljišta vanurbanih područja će se raditi detaljni planski dokumenti koji će decidno odrediti namjene objekata u skladu sa osnovnom namjenom.

Član 96.

(Uvjeti za zaštitu prava lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima)

Pri izradi detaljnih planskih dokumenata obavezno je definirati uvjete i mjere svim učesnicima u planiranju, projektovanju i izgradnji javnih i stambenih objekata, za njihovo normalno korištenje licima sa smanjenim tjelesnim sposobnostima i u tom smislu obaveza je učesnika da u svakoj fazi propisuje konkretne uvjete zavisno od nivoa planskih dokumenata koji se izrađuju i donose.

Član 97.

(Izgradnja vikend objekata)

Objekti za odmor, odnosno vikend-kuće, moraju biti tako građeni da zadovoljavaju arhitektonsko-estetske uvjete i predviđenu namjenu za ovu vrstu objekata, te da budu u skladu sa okolinom, uz uvjet da investitor dostavi dokaz o posjedovanju stambenog objekta.

Bruto razvijena površina objekata iz prethodnog stava ovog člana može iznositi najviše 80 m², sa jednom ili dvije nadzemne etaže, namjenjen isključivo povremenom i privremenom boravku korisnika radi odmora.

Član 98.

(Izgradnja gospodarskih objekata)

Pod izgradnjom gospodarskih objekata, u smislu ove odluke, podrazumijeva se izgradnja svih vrsta štala za držanje krupne i sitne stoke, tov peradi, kokošinjaca, spremišta poljoprivrednih proizvoda i stočne hrane, alata i drugih sličnih objekata.

Izgradnja gospodarskih objekata iz prethodnog stava ovog člana nije dozvoljena u granici Urbanističkog plana.

Izgradnja gospodarskih objekata na ostalim urbanim područjima općine Visoko je dozvoljena u skladu sa zakonskim propisima (minimalne udaljenosti, način lociranja i sl.) i dokumentima prostornog uređenja.

Minimalna udaljenost od stambenih objekata je 10 m, a u izgrađenim dijelovima urbanog područja rastojanje može biti i manje, samo ako su obezbijedeni higijensko-tehnički uvjeti koji su propisani posebnom odlukom općine Visoko.

Gospodarski objekti, đubrišta, septičke jame i slični objekti koji su izvor zagađivanja sredine ili to mogu biti, ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 25 metara od zaštitnog pojasa objekta za lokalno snabdijevanje vodom za piće.

Gospodarski objekti se ne mogu graditi između stambenih zgrada, niti između stambenih zgrada i puta.

Na urbanim područjima ili njihovim dijelovima, đubrišta, osočne i septičke jame moraju se graditi od betona, kao vodonepropusni objekti.

Septičke i osočne jame moraju biti pokrivena betonskom pločom, obezbijedene od pristupa ljudi i životinja, a đubrišta ograđena i obezbijedena od pristupa ljudi i životinja.

Objekti za spremanje stočne hrane (sijeno, slama i dr.), koji se grade od tvrdog materijala, ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 10 metara od susjednih objekata.

Objekti građeni od nepostojanog materijala ili objekti sa krovovima od slame, odnosno od lako zapaljivog materijala, ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 15 metara od susjednih objekata.

Postojeći gospodarski objekti koji po svojoj lokaciji ne odgovaraju namjeni prostora iz dokumenata prostornog uređenja moraju se porušiti u roku koji odredi nadležni općinski organ.

Član 99.

(Bespravna gradnja)

Građenje građevina bez odobrenja za građenje nije dozvoljeno.

Za građevinu koja se gradi ili je izgrađena bez odobrenja za građenje ne smije se dati priključak na električnu mrežu, javni vodovod, kanalizaciju i drugu komunalnu infrastrukturu.

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 100. (Potrebne aktivnosti za provođenje Prostornog plana)

U cilju realizacije Prostornog plana potrebno je da državni organi u okviru svojih nadležnosti provode aktivnosti u smislu ostvarivanja zacrtanih ciljeva i opredjeljenja.

Da bi se ovo moglo sprovesti, potrebno je odmah pristupiti ostvarenju slijedećeg:

- izvršiti inventarizaciju raspoložive prostorno-planske dokumentacije svih nivoa izrade i donošenja, u tom postupku izvršiti selekciju i usklađivanje svih do sada donesenih dokumenata prostornoga uređenja,
- izvršiti usklađivanje svih dokumenata koji nisu u skladu sa Prostornim planom, a za dokumente kojima je istekao rok važnosti donijeti odluku o daljoj primjeni u roku od godinu dana od dana donošenja Prostornog plana, ukoliko nisu u suprotnosti sa Prostornim planom,
- obezbijediti izradu planskih dokumenata propisanih Zakonom i Prostornim planom u roku od godinu dana od donošenja Prostornog plana.

Realizaciju mjera provedbe Prostornog plana će voditi Nosilac pripreme plana.

Član 101. (Prelazne odredbe)

Ova odluka primjenjivat će se po dobivanju saglasnosti Skupštine Zeničko-dobojskog kantona.

Do davanja saglasnosti Skupštine Kantona, primjenjivat će se Odluka o provođenju Prostornog plana općine Visoko za period od 2002. do 2020. godine.

Član 102. (Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku općine Visoko".

Broj: 01/1-02-297/15
Visoko, 25.07.2015. godine

**PREDSDAVAJUĆA
OPĆINSKOG VIJEĆA VISOKO**

Mirela Mateša Bakva